

Městská knihovna v Třebíči

Výroční zpráva 2012

OBSAH

I.	Základní statistická data za rok 2012	3
II.	Ekonomika knihovny	5
III.	Knihovní fondy	7
IV.	Statistika oddělení a poboček	8
V.	Projekty a granty 2012 Přehled	11
VI.	Projekty a granty 2012	15
	1 / Opakuj si : Vysočina	15
	2 / Knihovní fondy pro nevidomé a slabozraké	17
	3 / Francouzský klub 2012	18
	4 / Kniha dobrá nejen proti severáku	22
	5 / Svět nepoznáš na dovolené	25
	6 / Rok aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity	28
	7 / Energie pro všechny	31
VII.	Akce pro veřejnost mimo grantové projekty 2012	33
VIII.	Výstavy	36
IX.	Regionální funkce	39
X.	Školení, semináře, odborné akce	42
XI.	Benchmarking knihoven	43
	Meziroční srovnání indikátorů knihovny Třebíč	43
	Souhrn a průměr indikátorů knihoven ČR v kategorii 20 000 – 40 000 obyvatel	44

ZÁKLADNÍ STATISTICKÁ DATA ZA ROK 2012

Registrovaní čtenáři a uživatelé	8 643
z toho děti do 15 let	3 400
Návštěvníci knihovny	240 303
z toho návštěvníci půjčoven a studoven	146 040
uživatelé internetu a PC	12 606
návštěvníci kulturních akcí	30 616
návštěvníci vzdělávacích akcí	2 742
návštěvníci on-line služeb přes web knihovny	48 299
Výpůjčky a další služby	376 930
z toho naučná literatura dospělým	57 947
krásná literatura dospělým	189 626
naučná literatura dětem	16 680
krásná literatura dětem	58 250
noviny a časopisy	53 015
kartografické dokumenty	266
zvukové knihy a hudební CD	7 106
elektronické dokumenty	40
prezenční výpůjčky	8 175
Elektronické on-line služby	
návštěvy webové stránky knihovny	62 531
využití on-line katalogu v knihovně	14 403
využití on-line katalogu mimo knihovnu	39 099
využití on-line správy osobního konta	9 883
využití elektronických informačních zdrojů	228
další on-line informační služby	173
Meziknihovní výpůjční služba (MVS)	
půjčené pro čtenáře MěK Třebíč	218
půjčené jiným knihovnám	231
Knihovní fondy	
celkem	232 398
z toho naučná literatura	68 946
krásná literatura	149 568
kartografické dokumenty	205
zvukové knihy, hudební CD, zvukově obrazové	13 383
elektronické dokumenty	296
Počet exemplářů novin a časopisů	278
Počet knih ve volném výběru	122 832
Přírůstky za rok 2012	8 427
Úbytky za rok 2012	2 900
Kulturní akce pro veřejnost (besedy, výstavy)	1 067
Vzdělávací akce pro veřejnost (PC školení, další kurzy)	113

Návštěvníci kulturních a vzdělávacích akcí	33 358
Regionální funkce (RF, profesionální služby obecním knihovnám regionu)	
Profesionální knihovny v regionu Třebíč	10
Neprofesionální obecní knihovny v okrese Třebíč	135
Výměnné soubory knih do obecních knihoven 2012	406
Počet knih ve výměnných souborech 2012	23 722
Přírůstek knih v roce 2012	2 848
Úbytek knih v roce 2012	0
Počet svazků výměnného fondu celkem	54 452
Zaměstnanci	
Počet zaměstnanců/úvazků	29,77
VŠ vzdělání	7,75
SŠ vzdělání	20,34
ostatní	1,68
Příjmy knihovny	
Příspěvky, dotace a granty z rozpočtu zřizovatele	10 386 410
Příspěvky, dotace a granty z rozpočtu kraje na RF	2 135 000
Příspěvky, dotace a granty z rozpočtu státu	167 000
Tržby za služby a ostatní výnosy	1 023 108
Investiční dotace z rozpočtu zřizovatele	0
Investiční dotace z rozpočtu kraje	0
Investiční dotace z rozpočtu státu	80 000
Výdaje knihovny	
Spotřeba materiálu, energie, zboží, služby ad.	4 103 866
Náklady na knihy, časopisy, zvukové knihy, CD ad.	1 945 915
Mzdy	6 435 039
Ostatní osobní náklady	328 230
Zdravotní a sociální pojištění	2 213 890
Zákonné sociální náklady	82 786
Investiční výdaje celkem	88 630

EKONOMIKA KNIHOVNY 2012

Zřizovatelem Městské knihovny v Třebíči je od 1. 2. 1996 Město Třebíč, jež bylo zároveň poskytovatelem největšího příspěvku na provoz a činnost knihovny. Součástí ročního rozpočtu byly také vlastní příjmy organizace z hlavní a vedlejší hospodářské činnosti. V průběhu roku se knihovna zúčastnila několika grantových programů, ze kterých financovala především kulturní a vzdělávací projekty pro veřejnost, budování fondu pro zdravotně postižené a finančně náročné odborné činnosti. *Podrobně viz Grantové projekty 2012.*

Příspěvek zřizovatele je určen především na provoz knihovny a jejích poboček Modřínová a Borovina, tj. náklady na energie a vodu, nutné opravy a údržbu, zákonné kontroly a revize a další související služby, platy zaměstnanců, nákup knihovního fondu a nutnou obnovu IT techniky. Vlivem ekonomické recese se doposud nepodařilo dosáhnout úrovně zatím nejvyššího příspěvku z roku 2009 (10 800 000 Kč), což se i vzhledem ke stoupajícím cenám energií, knih a postupnému zvyšování DPH negativně projevilo především na objemu nákupu knihovního fondu.

Knihovna je každoročně příjemcem dotace na výkon regionálních funkcí z rozpočtu Kraje Vysočina. Výkon RF od roku 2002 spočívá především v odborné poradenské činnosti pro profesionální (10 knihoven) a neprofesionální (135 knihoven) knihovny okresu Třebíč a budování výměnného fondu pro neprofesionální knihovny. Výkon RF zajišťují 4 odborní pracovníci. *Podrobně viz Regionální funkce.*

Hlavní ekonomické ukazatele 2012

Knihovna v roce 2012 hospodařila s kladným hospodářským výsledkem ve výši 26 260,- Kč.

Neinvestiční příjmy:	13 762 345,- Kč
-----------------------------	------------------------

Z toho:

příspěvky z rozpočtu zřizovatele:	10 301 410,- Kč
příspěvky z rozpočtu zřizovatele – granty:	85 000,- Kč
příspěvky z rozpočtu státu – granty:	167 000,- Kč
příspěvky z rozpočtu Kraje Vysočina - reg. funkce:	2 135 000,- Kč
tržby za vlastní výkony:	1 023 108,- Kč
dary a sponzorské příspěvky:	15 690,- Kč
ostatní provozní výnosy:	35 137,- Kč

Investiční příjmy:	80 000,- Kč
---------------------------	--------------------

Z toho:

příspěvky z rozpočtu státu – granty:	80 000,- Kč
--------------------------------------	-------------

Odbor správy majetku a investic města	360 000,- Kč
--	---------------------

Z rozpočtu odboru správy majetku a investic města proběhla v knihovně 1. část rekonstrukce sociálních zařízení, drobné opravy stropů, dveří, elektroinstalace, nátěry oken v pobočce Slavice.

Vybrané náklady:

Knihy, časopisy, hudební CD, zvukové knihy aj.	1 250 430,- Kč
Všeobecný a obalový materiál, obnova IT, nákupy hmotného majetku a zařízení, pohonné hmoty, spoluúčast k dotacím aj.	482 464,- Kč
Energie, voda, plyn	910 381,- Kč
Cestovné	16 930,- Kč
Drobné opravy	23 340,- Kč
Pohoštění a dary (spoluúčast grantů, akce knihovny)	24 362,- Kč
Komunikace (telefony, poštovné, upomínky, sms služby čten.)	94 429,- Kč
Internet	137 000,- Kč
Služby – revize, licenční a provozní poplatky, servisní služby, elektronické databáze, příspěvky na stravné, servis sw, odpady, malování, členské příspěvky, spoluúčast k dotacím aj.	639 870,- Kč
Bankovní poplatky	15 784,- Kč
PC software	26 415,- Kč
Mzdy:	5 485 003,- Kč
Ostatní osobní náklady:	199 230,- Kč
Zákonné sociální pojištění:	1 887 004,- Kč
Zákonné sociální náklady - FKSP, úrazové pojištění	70 816,- Kč
Pojištění majetku	39 484,- Kč

KNIHOVNÍ FONDY 2012

(bez výměnného fondu pro obecní knihovny regionu – viz kapitola Regionální funkce)

Akvizice a zpracování knihovního fondu a dalších dokumentů

Městská knihovna v Třebíči provádí nákup knihovního fondu u knihkupců, nakladatelů, na internetu a od dealerů zlevněných knih. Průměrný rabat z velkoobchodní ceny byl v roce 28%. Menší část fondu získává knihovna nákupem na knižních veletrzích.

Knihy	1 095 810,- Kč,	zpracováno 4 952 svazků, 80 map
Hudební CD	18 067,- Kč,	zpracováno 152 titulů
Zvukové knihy pro zdravotně postižené	20 000,- Kč,	zpracováno 390 titulů
Noviny a časopisy	120 313,- Kč,	zpracováno 278 titulů (vč. duplicit)

Odpisy knihovního fondu

V roce 2012 bylo odepsáno 2 900 svazků knih z důvodu zastarání, opotřebení nebo duplicity. Z fondu novin a časopisů byl odepsán ročník 2008 s výjimkou regionálních periodik.

Odborné činnosti

Evidence knihovního fondu je vedena v elektronické formě v automatizovaném knihovnickém systému Clavius. V roce 2012 byl uskutečněn přechod formátu UNIMARC na interní formát MARC21 za 70% finanční účasti grantu Ministerstva kultury ČR.

Tvorba národních autorit

Výsledkem dlouhodobé spolupráce MěK v Třebíči a Národní knihovny na tvorbě souborů národních autorit v roce 2012 je on-line harmonizace 10 265 autorit. Proces harmonizace autorit byl podpořen grantem MK ČR. Knihovna do databáze přispěla 226 záznamy především regionálních autorit.

Souborný katalog ČR – CASLIN

Budování souborného katalogu v Národní knihovně v Praze je výsledkem on-line exportu bibliografických záznamů zpracovaných knih. V roce 2013 bylo přijato 3 399 záznamů MěK.

STATISTIKA ODDĚLENÍ A POBOČEK

ODDĚLENÍ PRO DOSPĚLÉ ČTENÁŘE

Počet registrovaných čtenářů:	3 840
Počet výpůjček:	146 348
Počet akcí:	139

Oddělení pro dospělé se podílí celoročně na akcích v rámci projektů i mimo projekty – besedy pro dospělé a dospívající mládež, pro organizace Oblastní charity Třebíč (domy s pečovatelskou službou, Paprsek naděje atd.), Domovy pro seniory, Zájmové vzdělávání seniorů.

Hlavním úkolem bylo zajištění každodenních výpůjčních služeb na všech pracovištích knihovny, zajištění exkurzí a informační výchovy nových čtenářů, pomoc při orientaci a vyhledávání ve fondu, zodpovídání bibliografických dotazů, poskytování faktografických informací, meziknihovní výpůjční služba, péče o fond ve volném výběru i ve skladech, revize fondu novin a časopisů, doplňování databáze regionálních informací a dalších souvisejících činností a služeb. Průběžně připravuje nová literární, kulturní a společenská témata podle aktuálních potřeb škol a realizuje řadu besed pro středoškolskou mládež a vyšší ročníky základních škol.

STUDOVNA

Počet výpůjček:	7 492
-----------------	-------

Studovna a čítárna periodik je součástí oddělení pro dospělé se samostatným výpůjčním protokolem, který registroval především prezenční výpůjčky novin, časopisů a prezenčního fondu studovny. Jedná se o výběr regionální literatury a knihy encyklopedického a slovníkového charakteru, vzácné a nákladné publikace. Studovna se dále zabývala specializovanými knihovnickými činnostmi především na objednávku uživatelů:

- tematické rešerše,
- vstup do licencovaných databází (Anopress - články z českých médií, ASPI - systém právních informací),
- obsluha Virtuální polytechnické knihovny (elektronická nebo papírová dodávka kopií z technických českých i zahraničních zdrojů mimo vlastní fond knihovny Třebíč),
- výběr důležitých článků z regionálních a dalších periodik a jejich databázové zpracování,
- tisk a kopírování dokumentů,
- služby klientům Úřadu práce Třebíč aj.

INTERNETOVÁ STUDOVNA

Internetová studovna a počítačová učebna je rovněž součástí oddělení pro dospělé čtenáře, poskytuje celodenně přístup na internet a s tím související poradenskou službu a počítačové kurzy. Zajišťovala meziknihovní výpůjční službu a podílela se na celoroční práci útvaru služeb čtenářům.

HUDEBNÍ ODDĚLENÍ

Počet výpůjček CD, LP, zvukové knihy, audioknihy:	6 887
Počet registrovaných zdravotně postižených čtenářů:	66

Hudební oddělení a zvuková knihovna je součástí oddělení pro dospělé, kterým poskytovalo výpůjčky hudebních nosičů a komerčně vydaných audioknih. Zvukové knihy ve formátu mp3 a na starších audiokazetách byly určeny pouze čtenářům se zrakovým postižením a zdravotním postižením vylučujícím čtení tištěných knih.

DĚTSKÉ ODDĚLENÍ

Počet registrovaných čtenářů:	2 056
Počet výpůjček:	53 587
Počet akcí:	459

Dětské oddělení knihovny spolupracovalo s 8 MŠ, 15 ZŠ, z toho 10 ZŠ bylo z okresu Třebíč. Výsledkem této spolupráce byl vysoký počet besed, společných čtení a dalších akcí pro děti především mladšího školního věku. Oddělení také zajišťovalo 1x týdně výpůjční služby klientům Domova pro seniory Koutkova, spolupracovalo na tematicky vhodných projektech knihovny (Kniha dobrá nejen proti severáku, Energie pro všechny, Opakuj si: Vysočina, Rok aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity).

POBOČKA MODŘÍNOVÁ

Počet registrovaných čtenářů:	1 962	z toho 927 dětí do 15 let
Počet výpůjček:	102 936	
Počet akcí:	362	

Pobočka Modřínová poskytovala služby obyvatelům dvou velkých spádových sídlišť, má fond pro děti i dospělé. Spolupracuje s pěti mateřskými a čtyřmi základními školami, školními družinami, denními stacionáři, Třebíčským mateřským centrem, amatérským divadlem Ampulka, dramatickými kroužky, neziskovými organizacemi a dalšími subjekty. 1x týdně zajišťovala služby v Domově pro seniory Manž. Curieových, kde bylo zaregistrováno 42 čtenářů. Zapojila se do tematicky vhodných projektů knihovny a realizovala vlastní akce.

POBOČKA BOROVIŇA

Počet registrovaných čtenářů:	566	z toho 270 dětí do 15 let
Počet výpůjček:	42 533	
Počet akcí:	173	

Pobočka Borovina poskytovala všechny základní a informační služby obyvatelům čtvrti a sídliště Borovina, má oddělení pro dospělé i pro děti. Pobočka pracovala s 1 mateřskou a 3 základními školami, spolupracovala na řadě projektů s denními stacionáři, uspořádala řadu vlastních akcí a amatérských výstav. Význam pobočky je v tom, že v daném místě v roce 2012 nepůsobil žádné další kulturní zařízení.

Základní data o pobočkách

	Čtenáři	Výpůjčky	Návštěvníci
Budíkovice	10	216	89
Pocoucov	20	271	225
Ptáčov	18	204	136
Račerovice	23	1 754	325
Slavice	44	8 488	856
Sokolí	23	519	313

V místní části Řípy pobočka nebyla zřízena.

Pobočky nebyly doplňovány stálým fondem, novinky literatury byly zajištěny prostřednictvím výměnných souborů. V pobočce Ptáčov došlo ke změně dobrovolné knihovnice.

Neprofesionální pobočky místních částí (integrovaných obcí) pracovaly na principu malých obecních knihoven. Jejich čtenáři jsou častěji občané vyšších věkových kategorií, neboť děti navštěvovaly mateřské a základní školy v Třebíči a tím i profesionální oddělení knihovny. Obyvatelé produktivního věku obdobně navštěvovali knihovnu přímo v Třebíči.

Půjčovní doba neprofesionálních poboček byla v roce 2012 1x týdně 1 až 4 hodiny. Kromě knihovny v Budíkovici jsou všechny pobočky vybaveny počítačem s připojením na internet. Vzhledem k počtu čtenářů a objemu výpůjček nejsou vybaveny automatizovaným výpůjčním protokolem.

PROJEKTY A GRANTY 2012 PŘEHLED

V roce 2012 knihovna podala 11 vlastních grantových žádostí a 1 žádost v rámci národního konsorcia uživatelů databázových služeb. Podpořeno bylo 11 projektů. Celková částka získaných prostředků činila 332 000,- Kč, z toho 80 000,- Kč investice (MK ČR).

Kulturně vzdělávací projekty pro veřejnost

1. Opakuj si: Vysočina...

Dotace Ministerstva kultury ČR:	12 000,00 Kč
Finanční spoluúčast knihovny:	15 386,20 Kč
Celkové náklady:	27 386,20 Kč

Celoroční cyklus akcí pro děti, mládež i dospělé tematicky zaměřený na osobnosti, krajinu a města Vysočiny. Největší pozornost byla věnována Třebíčsku. Celkem se uskutečnilo 40 akcí.
Podrobně str. 15.

2. Knihovní fondy pro nevidomé a slabozraké

Dotace Ministerstva kultury ČR:	15 000,00 Kč
Finanční spoluúčast knihovny:	15 000,00 Kč
Celkové náklady:	30 000,00 Kč

Pokračující projekt z přechozích let byl určen na nákup zvukových knih ve formátu mp3, nosiče zvukových knih a jejich popis v Braillově písmu. Zvukové knihy jsou určeny výhradně pro čtenáře, kterým jejich nemoc znemožňuje čtení běžných knih a tiskovin. Bylo zakoupeno 110 nových titulů knih a příslušných nosičů.

Podrobně str. 17.

3. Francouzský klub

Dotace GSZM Třebíč:	12 000,00 Kč
Finanční spoluúčast knihovny:	19 347,00 Kč
Celkové náklady:	31 347,00 Kč

Projekt je trvalou součástí kulturně výchovné činnosti knihovny od roku 2008 a jeho náplní jsou rozmanitá témata spojená s Francií. Rok 2012 byl podpořen GSZM. Francouzský klub má vyhrazen vždy první čtvrtek v měsíci a v roce 2012 se uskutečnilo 12 prezentací a 1 mimořádná akce – zájezd na koncert Francouzsko české hudební akademie v Telči. V rámci FK vystupují jak amatérští přednášející, tak profesionálové a významné osobnosti české kultury a vzdělávání, kteří svůj osobní nebo profesní život různými způsoby spojili s Francií. V závěru roku měl FK 131 zapsaných členů, je ale přístupný i všem ostatním zájemcům.

Podrobně str. 18

4. Kniha dobrá nejen proti severáku

Dotace GSZM Třebíč:	20 000,00 Kč
Finanční spoluúčast knihovny:	29 162,18 Kč
Celkové náklady:	49 162,18 Kč

Celoroční projekt byl vlastně intenzivní kampaní na podporu čtení a čtenářské gramotnosti. Dílčími prostředky byly: založení Literární kavárny, podpora čtenářství a zdravých vztahů v rodině a další série tematických kufříků, kde čtenář najde nejen knihy, ale i hry a předměty k danému tématu. Akce projektu také probíhaly v rámci národních kampaní na podporu čtení, jako je Týden knihoven (říjen) a Den pro dětskou knihu (první prosincová sobota).

Celkem proběhlo 29 akcí, kterých se zúčastnilo 1 000 dospělých a dětí a 198 čtecích rodin.

Podrobně str. 22.

5. Svět nepoznáš na dovolené

Dotace GSZM Třebíč:	10 000,00 Kč
Finanční spoluúčast knihovny:	11 015,80 Kč
Celkové náklady:	21 015,80 Kč

Projekt oslovoval především mladé lidi, neboť jeho protagonisty byli stejně mladí lidé z Třebíčska nebo Vysočiny, kteří studovali nebo pracovali v zahraničí nebo se zúčastnili některého z humanitárních projektů. Jejich zážitky a pohled na cizí zemi, kde nejsou jen na dovolené, ale musí žít v cizích, pro Evropana někdy hodně odlišných kulturách, byly pro mladé lidi velmi inspirativní a motivující, získali potřebné kontakty a především neocenitelné informace. Celkem proběhlo 15 přednášek a jeden Pátek pro talenty, kde se prezentovali šikovní mladí lidé z Třebíčska svými prvními úspěchy doma i v zahraničí.

Podrobně str. 25.

6. Rok aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity

Dotace GSZM Třebíč:	20 000,00 Kč
Finanční spoluúčast knihovny:	25 027,30 Kč
Celkové náklady:	45 027,30 Kč

Projekt navázal na dlouhodobě realizované celoživotní vzdělávání seniorů (CVS, od r. 2004). Rok 2012 byl vyhlášen Evropským rokem aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity. Proto bylo do CVS postupně zavedeny nové formy práce, které seniorům umožnily se na průběhu projektu aktivně podílet. Přípravovali jednotlivá setkání, přednášeli seniorům, ale především připravovali zajímavá setkání seniorů s dětmi. Hlavní náplní bylo vyprávění o době, kdy oni sami byli dětmi, odkud do Třebíče přišli a co všechno se za dobu jejich života na Vysočině změnilo. Podobným tématům byly věnovány i nové tematické kufříky, do kterých se podařilo shromáždit nejen knížky, ale i předměty, hračky a hry z dob babiček a se kterými mohou hezké chvíle trávit všichni – děti, rodiče i prarodiče.

Podrobně str. 28.

7. Energie pro všechny

Dotace GSZM Třebíč:	23 000,00 Kč
Finanční spoluúčast knihovny:	28 570,00 Kč
Celkové náklady:	51 570,00 Kč

Projekt byl příspěvkem k Mezinárodnímu roku udržitelné energie pro všechny. Cílem bylo informovat o obnovitelných zdrojích energie a jejich srovnání se současnými energetickými zdroji, úsporách, energetické chodbě, společenských, ekonomických a etických souvislostech této problematiky. Přednášky lektorovali odborníci na danou problematiku, vystoupili také studenti Střední školy obchodu a služeb, kteří názorně předvedli domy a zařízení fungující na

obnovitelné zdroje. Projekt doplňovaly výstavy – výstava informačních panelů o pasivních domech doplněná trojrozměrnými funkčními modely pasivních domů a výstava fotografií francouzských fotografů o rozdílném přístupu a vztahu lidí ke zdrojům energie ve světě.

Podrobně str. 31.

Odborné knihovnické projekty

8. Přechod z formátu UNIMARC na interní formát MARC21

Dotace MK ČR:	100 000,00 Kč
Finanční spoluúčast knihovny:	44 720,00 Kč
Celkové náklady:	144 720,00 Kč

V české katalogizační praxi se v současné době používají dva formáty – UNIMARC a MARC21. Především kvůli nutnosti spolupracovat s mezinárodními knihovnickými korporacemi a mezinárodním projektům Národní knihovny ČR se v posledních letech prosadil ve velkých knihovnách mezinárodní formát MARC21. Používají se nadále anglo-americká katalogizační pravidla AACR2, jen označení polí a jejich struktura je poněkud odlišná od původního formátu UNIMARC. Přechod na MARC21 se jednoznačně doporučuje všem vědeckým knihovnám a velkým městským knihovnám používajícím Clavius s formátem UNIMARC, které jsou aktivně zapojeny do kooperace s NKP, pravidelně zasílají záznamy do souborného katalogu CASLIN a podílí se na souvisejících projektech (soubory národních autorit). Přechod na MARC21 zajistil vysokou kvalitu záznamů odpovídající nejnovější interpretaci záznamu podle NK ČR.

9. Webový server pro nové aplikace, webové služby a rozvoj automatizovaného regionálního systému

Dotace MK ČR:	80 000,00 Kč	investice
Finanční spoluúčast knihovny:	49 381,00 Kč	
Celkové náklady:	129 381,00 Kč	

Městská knihovna v Třebíči provozuje webové stránky od roku 1998. Poslední webový server byl pořízen v roce 2005 a na konci roku 2011 došlo k havárii pevného disku. Bylo nutno provést nezbytné opravy – výměnu pevných disků, celkový stav serveru však již neodpovídá současným požadavkům na aplikace, které jsou tímto serverem prováděny. Z tohoto důvodu také není vhodné zvažovat dnes zcela běžnou a finančně výhodnou formu hostingu webových stránek. Webový server neplní jen funkci vystavení webových stránek knihovny, www katalogu pro dokumenty a informace, ale jeho prostřednictvím jsou především v posledních letech provozovány další aplikace pro automatizovanou komunikaci s uživateli - e-mvs, e-mailové upomínky a rezervace, od roku 2011 OPAC 2.0 Clavius Carmen. Především je však v rámci pověření regionálními službami na serveru umístěna aplikace pro komunikaci MěK jako centrálního pracoviště pro výpůjční systémy obecních knihoven, které vstoupily do systému REKS (automatizovaný knihovní systém, který řeší automatizaci určitého regionu a ne jen jedné určité knihovny, v současné době již 78 licencí pro region Třebíč). V první fázi se vkládají vlastní knihovní fondy obecních knihoven na databázový server knihovny a

webový server má následně zprostředkovávat automatizovaný výpůjční systém těchto knihoven.

10. Harmonizace rejstříků lokálních a národních autorit

Dotace MK ČR:	40 000,00 Kč
Finanční spoluúčast knihovny:	21 949,00 Kč
Celkové náklady:	61 949,00 Kč

Projekt harmonizace národních autorit s lokálními a kontrola na duplicity národních a lokálních autorit byl realizován v souladu se záměrem Národní knihovny ČR kooperativní formou urychlit vytváření bohatého a kvalitativně spolehlivého souboru národních autorit jako nástroje pro on-line sdílenou katalogizaci v knihovnách ČR. Na tomto národním a ve svém výsledku i mezinárodním projektu spolupracuje řada vysokoškolských, odborných, krajských i velkých městských knihoven v České republice.

Správa rejstříku autorit probíhala v MěK Třebíč od roku 2005. V roce 2011 a 2012 knihovna získala státní dotaci na pracovníka na dohodu o pracovní činnosti s dotací 300 hodin (2011) a 350 hodin (2012) na specifickou činnost harmonizace a kontrolu duplicit. Výsledkem je téměř 15 000 nově harmonizovaných záznamů autorit.

Ke 2. 1. 2012 obsahoval přístupový rejstřík lokálních autorit celkem 94 529 záznamů, z toho 61 543 (65,1 %) záznamů označených jako autoritní, konečný stav k 28. 12. 2012 byl 102 253 záznamů, z toho 6 084 záznamů edic (po přechodu na Marc21) a 69 049 (71,8 %) autoritních záznamů.

11. Přístup do komerčních databází Anopress a ASPI

Projekt podává Národní knihovna pro konsorcium knihoven ČR. Konsorcium je příjemcem dotace, která zajišťuje jeho členům, mezi nimi i Městské knihovně v Třebíči, přístup do komerčních mediálních databází Anopress nebo MediaSearch a právní databáze ASPI. Bez dotace by pro knihovny především městského typu tyto databáze nebyly finančně dostupné.

Mediální databáze Anopress firmy Anopress IT, a.s. a MediaSearch firmy Newton Media a.s. jsou svým obsahem podobné, takže knihovny volily přístup do jedné z nich. MěK v Třebíči uzavřela smlouvu na přístup do databáze Anopress a prostřednictvím knihovníka poskytuje přístup do archivu médií (noviny, časopisy, TV, rozhlas aj.) od roku 1996 do aktuálního data.

ASPI je systém právních informací s možností vyhledávat zákony, judikaturu, právní literaturu aj. podle mnoha hledisek s propracovaným systémem vzájemných odkazů. Producentem databáze je firma Wolters Kluwer ČR, a.s.

PROJEKTY A GRANTY 2012
1 / OPAKUJ SI: VYSOČINA

Dotace Ministerstva kultury ČR:	12 000,00 Kč
Finanční spoluúčast knihovny:	15 386,20 Kč
Celkové náklady:	27 386,20 Kč

Celoroční cyklus akcí pro děti, mládež i dospělé tematicky zaměřený na osobnosti, krajinu a města Vysočiny. Největší pozornost byla věnována Třebíčsku. Celkem se uskutečnilo 40 akcí.

V rámci projektu byl v průběhu roku 2012 realizován cyklus akcí tematicky zaměřených na kraj Vysočina. Záměrem knihovny bylo představit nejširší veřejnosti vybrané památky, osobnosti, kulturu, historii, přírodu, zvyky, tradice i současnost. Uvedené aktivity byly určeny všem věkovým skupinám – dětem, studentům, dospělým i seniorům. Některé z přednášek byly určeny také profesionálním a neprofesionálním knihovníkům regionu.

Realizované akce

Noc na Vysočině s Vlastimilem Tomanem

V pořadí čtvrtá Noc v knihovně se uskutečnila 9. března 2012 na počest akademického malíře, grafika, básníka Vlastimila Tomana, jehož tvorba je neodmyslitelně spjata s Vysočinou a městem Třebíč. V pořadu mj. zazněly i zhudebněné básně Vlastimila Tomana s tematikou Vysočiny v podání pěveckého souboru Fénix Jiřího Němce a nechyběly ani básně o Vysočině. Dále účinkoval dětský pěvecký soubor Slunko. Akce byla spojena s vernisáží výstavy „**Vlastimil Toman: Výběr z tvorby**“ za účasti řady hostů včetně zástupců Města Třebíče. Výstava byla v prostorách knihovny instalována v březnu.

Knihovna v roce 2009 založila tradici Nocí v knihovně, které jsou určeny vždy určitému tématu nebo osobnosti: Noc s Boccacciem, Noc s K. H. Máchou, Noc s K. J. Erbenem.

Besedy s Gabrielou Kopcovou - Střelákovou. Život spisovatelky a ilustrátorky Gabriely Kopcové – Střelákové je spjat s Vysočinou. Aktivně působí v oblasti regionální kultury, píše knihy, které si sama ilustruje, vystavuje doma i v zahraničí, je členkou Společnosti Otokara Březiny v Jaroměřicích nad Rokytnou a je i realizátorkou webových stránek Kronika Horácka, kde se svými přáteli a dopisovateli shromažďuje informace o historii našeho kraje. Její knížky jsou určeny zejména dětem a vyjadřují lásku autorky k přírodě. Besedy pro děti proběhly v červnu na pobočce Modřínová a v prosinci na dětském oddělení.

Jediní pozůstalí budou žalovat hvězdám. Listopadový literární večer s Hynkem Bouchalem, Alešem Římanem a Jakubem Medem, během kterého zazněly mj. verše básníků Vysočiny **Jana Zahradníčka, Jakuba Demla a Ivana Martina Jirouse.**

Třebíč – město na Vysočině. Přednášky o trebičských památkách UNESCO (bazilika sv. Prokopa a trebičská židovská čtvrť) a obyvatelích našeho města

Z historie benediktinského kláštera v Třebíči I a II. 2 přednášky trebičského historika a pedagoga PhDr. Rudofa Fišera, CSc. Určeno nejširší veřejnosti.

Třebíč – město na Vysočině a jeho obyvatelé. 4 přednášky Mgr. Mileny Veselé z Muzea Vysočiny Třebíč v průběhu května až prosince pro studenty středních škol a besedy pro děti s Dagmar Juránovou, organizátorkou židovského festivalu Šamajin. Přednášky byly tematicky zaměřené na židovství, židovské tradice a zvyky, náboženství, historii i současnost.

Přednášky o osobnostech Vysočiny

Otokar Březina, Jakub Deml a Jan Zahradníček. Tři významné autory Vysočiny představil regionální publicista Radovan Zejda. Akce se konala v září, byla určena studentům Katolického gymnázia a dalším zájemcům.

Malíři Vysočiny. Regionální publicista Radovan Zejda podal přehled malířů na Vysočině a podrobněji seznámil s některými z nich (Karel Němec, Vladimír Lavický, Alois Toufar, Otakar Štáfl, Umělecké družstvo F. B. Vaňka).

Anna Pammrová, Jarmila Urbánková, Ludmila Klukanová. Trojlístek spisovatelek představila Naděžda Trojanová na přednášce pro veřejnost a na dvou přednáškách pro profesionální knihovníky a neprofesionální knihovníky.

Senioři dětem, děti seniorům. 3 společná setkání seniorů a dětí ze základních škol, na kterých se besedovalo o životě v našem kraji dříve a dnes. Tématem byly např. škola a výuka v minulosti a v současnosti, tradice a dodržování zvyků a další zajímavosti. Besedy proběhly v ústřední budově i na pobočkách knihovny.

Na Vysočině to žije! a Pátek pro talenty. Soutěž s uvedeným názvem byla určena dětem a studentům. Jejich úkolem bylo napsat krátkou básničku, slogan nebo upoutávku právě na kraj Vysočina. Výsledky soutěže byly prezentovány na Pátku pro talenty, který se uskutečnil v prosinci a na kterém byli v knihovně představeni a oceněni mladí talentovaní lidé našeho regionu.

Třebíč – moje město. Další celoroční část projektu pro děti 5. tříd ZŠ, v rámci kterého se děti seznamovaly s historií, památkami i osobnostmi našeho regionu. Součástí byly vycházky městem. Celkem 18 besed bylo realizováno na pobočce Borovína.

Josef Kremláček: Ilustrace. Výstava, která proběhla v dubnu již nad rámec původně plánovaných akcí, ale kterou bylo vhodné zařadit vzhledem k významu osobnosti akademického malíře Josefa Kremláčka, se uskutečnila při příležitosti jeho 75. narozenin. Třebíčský rodák a čestný občan Třebíče je celoživotně svou prací spojen s Třebíčí, ale jeho malířské a ilustrátorské umění znají daleko za hranicemi České republiky. Vernisáž v dubnu proběhla za účasti starosty města a dalších významných hostů, účinkoval pěvecký sbor Coruscante pod vedením Anny Kolaříkové.

Celkem proběhlo v rámci projektu 40 akcí. Kromě toho byly v rámci jiných projektů realizovány i další aktivity, jejichž tématem byla Vysočina. V únoru a v září v rámci Francouzského klubu přednášela Prof. PhDr. Luďa Klusáková, CSc., vnučka prezidenta republiky a armádního generála Ludvíka Svobody, který se narodil v Hroznatině na Třebíčsku. V březnu proběhla také v rámci Francouzského klubu přednáška Reynek – Rennaud – Pourrat, umělecký trojlístek z Vysočiny.

PROJEKTY A GRANTY 2012

2 / KNIHOVNÍ FONDY PRO NEVIDOMÉ A SLABOZRAKÉ

Dotace Ministerstva kultury ČR:	15 000,00 Kč
Finanční spoluúčast knihovny:	15 000,00 Kč
Celkové náklady:	30 000,00 Kč

Pokračující projekt z přechozích let byl určen na nákup zvukových knih ve formátu mp3, nosiče zvukových knih a jejich popis v Braillově písmu. Zvukové knihy jsou určeny výhradně pro čtenáře, kterým jejich nemoc znemožňuje čtení běžných knih a tiskovin. V ČR je vydává Knihovna a tiskárna pro nevidomé K. E. Macana v Praze (KTN). V roce 2012 bylo zakoupeno 110 nových titulů knih a příslušných nosičů.

Pro čtenáře bez zdravotního postižení jsou určeny komerčně vydávaná zvuková CD s načtenými více či méně upravenými a zkrácenými verzemi literárních děl. Těchto CD se grantová podpora netýká.

Z nabídky zvukových knih KTN knihovna zakoupila licence nejen na nové tituly, ale také část obnovených, tj. těch, které byly do r. 2007 vydávány na audiokazetách. Od roku 2008 poskytuje KTN zvukové knihy v mp3 formátu prostřednictvím internetové digitální knihovny a nový titul je v knihovně v Třebíči k dispozici bezprostředně po stažení a katalogizačním zpracování. Registrovaným čtenářům zvukových knih jsou nabídnuty na CD nebo ke stažení na vlastní technické zařízení, které umožní přehrávání v mp3 formátu. Fond zvukových knih se v knihovně v Třebíči buduje od roku 1996 a obsahuje širokou nabídku titulů. Díky tomu zvuková knihovna vykazuje i vysoký počet výpůjček – v roce 2012 uskutečnilo 66 registrovaných čtenářů 6 887 výpůjček. Soubory zvukových knih půjčujeme regionálním i dalším knihovnám formou MVS a oprávněným klientům v trebičských domovech pro seniory a agentuře domácí péče.

Odbornou součástí projektu je každý rok jednodenní seminář pro pracovníky zvukových oddělení knihoven. Uskutečnil se 10. dubna 2012, článek o průběhu semináře vyšel v časopise Čtenář (6/2012).

PROJEKTY A GRANTY 2012

3 / FRANCOUZSKÝ KLUB 2012

Dotace GSZM Třebíč:	12 000,00 Kč
Finanční spoluúčast knihovny:	19 347,00 Kč
Celkové náklady:	31 347,00 Kč

Výsledky projektu

Obsahem projektu byla realizace dalšího ročníku Francouzského klubu, který při Městské knihovně v Třebíči pracuje od října 2008 a který každý měsíc navštěvuje kolem 60 účastníků. Pro aktivní účast na realizaci akcí byli osloveni jak známé osobnosti – nositelé francouzských ocenění, tak i běžní návštěvníci F-Klubu, což přispívalo k autenticitě přednášek jako aktivit, které jsou vhodné pro všechny věkové kategorie. Tito přednášející mohli ve F-Klubu sdělit své znalosti, zkušenosti a nadšení. Na realizaci se aktivně podílely i děti z trebičských ZŠ, které se učí francouzštinu. Francouzský klub má vyhrazen vždy první čtvrtek v měsíci a v roce 2012 se uskutečnilo 12 prezentací a 1 mimořádná akce – zájezd na koncert Francouzsko české hudební akademie v Telči. V závěru roku měl FK 131 zapsaných členů, je ale přístupný i všem ostatním zájemcům.

Realizované akce

Čtvrtek 5. ledna

1. část: Chut' a vůně Provence

Pasáže z knihy Petera Mayla **Provence A-Z**, ve které Angličan žijící v Provence vtipně glosuje vybrané stránky zdejšího života i jeho obyvatel a která každého naladí na pohodovou vlnu. Uvedla návštěvníky do světa chutí, vůní a dalších požitků, který lidé žijící v Provence vnímají silněji než kdekoli jinde. Slavnostní novoroční přípitek provensálským růžovým vínem, malé občerstvení a losování o vybraný produkt z Provence.

2. část: Francouzská Riviéra

Cestovatelské video **Milušky Mrvkové**. Není lepší synonymum pro slunce, modrou oblohu, vůně v přírodě i ve známých firmách vyrábějících parfémy, než je **Francouzská Riviéra - Côte d' Azur**. Krásné scenérie jsou na cestě do letovisek na pobřeží Středozemního moře i na méně známých místech kousek dál od něj.

Čtvrtek 2. února

Umění ve službách státu za Ludvíka XIV

Přednášela **prof. PhDr. Lud'a Klusáková, CSc., držitelka řádu francouzské vlády Chevalier de l'ordre des palmes académiques**. Král Slunce a zlatý věk Francie. Cílem kulturní politiky Ludvíka XIV. byl jeho vlastní věhlas, ale tím i francouzského stavitelství, urbanismu, architektury, výtvarného umění a literatury. Jak systém fungoval? Jak se projevoval? Sledovali jsme, jak byla kulturní politika využívána při formování loajality a státní identity.

Čtvrtek 1. března

Henri Pourrat - Suzanne Renaud - Bohuslav Reynek

Přednášku připravila PhDr. Lucie Tučková, ve své práci se zabývá uměleckou rodinou Reynkových. Z důvodu nemoci autorky prezentovala Mgr. Eva Bazalová. Básník a grafik dnes již světového významu Bohuslav Reynek, jeho žena, francouzská básnířka Suzanne Renaudová a přítel rodiny Reynkovy, francouzský spisovatel Henri Pourrat, nositel prestižních ocenění, se vzájemně umělecky podporovali a ovlivňovali. Kraj Auvergne je v mnohém podobný Vysočině, přesto byl život v prvorepublikovém Československu, za války a pak za komunistického režimu především pro Suzanne Renaudovou velkou zkouškou.

**Výstava
1. 2. - 7. 3.**

Henri Pourrat: Z Ambertu do Petrкова. Doprovodná výstava k přednášce Francouzského klubu 1. 3. 2012

Výstava Z Ambertu do Petrкова představila dílo spisovatele a příběh přátelství, které po dvě generace stále pojí rodiny Reynkových a Pourratových. Suzanne Renaudová od dětství svým synům předčítala Pourratovy pohádky. Jeden z nich, Jiří Reynek, se po mnoha desetiletích k oblíbeným textům vrátil jako výjimečně nadaný překladatel, a tak je v současné době Henri Pourrat (1887-1959), autor Kašpara z hor, známější v České republice než ve Francii. Auvergnského spisovatele znají čeští čtenáři již od třicátých let díky překladu knihy Kašpar z hor od Jana a Václava Čepových. Skutečného znovuoživení se autor v ČR dočkal až během posledního desetiletí díky zdařilému překladu knihy od Jiřího Reynka.

Čtvrtek 5. dubna

Francie – kolébka světa vůní

O vzniku a podstatě parfémů a co obnáší parfumérská profese přednášela parfumérka **ing. Jana Kubelová**, která obor ve Francii studovala. Vůně provázely člověka od samého počátku lidské civilizace a pro svou vzácnost a přisuzované zázračné účinky byly po dlouhá staletí dostupné jen nejvyšším společenským vrstvám. Přestože současný člověk se s vůněmi a parfémy setkává prakticky na každém kroku, svou tajuplnost a magickou přitažlivost si dokázaly uchovat dodnes. Mohou vůně ovlivňovat chování člověka? Jakou roli hraje dnes ve světě vůní a parfémů Francie, kolébka moderní parfumerie? Voňavý večer, jehož součástí bude i malá praktická ukázka několika základních parfumérských surovin.

Čtvrtek 3. května

S hvězdáři pod polynéskou oblohou aneb EbiTahicykl 2011

Tahiti a další ostrovy Francouzské Polynésie - Raiatea, Tahaa, Bora-Bora, Huahine a Maupiti. Multimediální projekce **Slávky Chrpové**, šéfredaktorky časopisu Cykloturistika, kombinovala video a fotografie s hudbou, videorozhovory a ilustračními mapami z Google Earth. Cyklocesty se zúčastnil i astronom Jiří Grygar a řeč byla také o souvislosti Tahiti s Milanem Rastislavem Štefánikem. Předtím vystoupili žáci **Malé akademie jazyků ZŠ Kpt. Jaroše** pod vedením RNDr. Dagmar Benešové s pásmem francouzských písniček a básniček.

**Pondělí 4. června
a neděle 8. července**

Francouzsko-česká hudební akademie Telč

Prezentace 18. ročníku mistrovských interpretačních kurzů a kurzů komorní hudby pro studenty z konzervatoří a vysokých hudebních škol celého světa. Kurzy jsou vedeny předními českými a francouzskými hudebními mistry. Mladí umělci vystupují během svého pobytu na veřejných přehrávkách a společně se svými profesory na koncertech, které s oblibou obyvatelé Telče i širokého okolí. Zájemci se zúčastnili mimořádné akce F-Klubu - koncertu studentů a profesorů Akademie v neděli 8. 7. 2012 v kostele sv. Jakuba v Telči.

Saint-Exupéry: Malý princ. Křehký pohádkový příběh tentokrát v interpretaci Václavského divadélka ZŠ Horka-Domky pod vedením Ireny Nahodilové. Představení získalo první místo na otevřené umělecké přehlídce „To je hlína“ letos v březnu v Praze.

**Výstava
1. - 29. 6. 2012**

L'Éau – Voda

Výstava velkoformátových fotografií **francouzských fotografů** o problematice dostupnosti vody, hlavní suroviny pro život na Zemi. Fotografie a doprovodný text ve francouzštině a češtině mapovaly obrovský rozdíl mezi spotřebou vody v rozvinutých zemích a v zemích „třetího světa“ a vliv znečišťování vodních zdrojů na životní prostředí. Je patrné, že voda se v nejbližších desetiletích vedle ropy a nerostných surovin stane strategickou komoditou, což může mít dalekosáhlé důsledky na vývoj ve světě a migraci obyvatel. Výstavu zapůjčil **Francouzský institut v Praze**.

**Čtvrtek 5. července
a čtvrtek 2. srpna**

Pétanque - "boules" čili koulená. Prázdniny s Francouzským klubem a pétanque!

Hrálo se na hřišti sportovního areálu Laguna v Třebíči. Koule byly zajištěny, pravidla jsme si připomněli na místě a během hry. Zúčastnili se dospělí i děti a šlo především o příjemně strávený letní podvečer. V červenci přišlo 24 hráčů, v srpnu 18, takže byla obsazena všechna tři hřiště.

Čtvrtek 6. září

Památky UNESCO v jihozápadní Francii

Přednášela **prof. PhDr. Lud'a Klusáková, CSc., držitelka řádu francouzské vlády Chevalier de l'ordre des palmes académiques**. Francie má na čtyřicet zápisů historických a kulturních památek na seznamu Světového kulturního dědictví UNESCO, což je velké množství. Tentokrát bylo návštěvníci seznámeni s památkami UNESCO v jihozápadní Francii v regionu Midi-Pyrénées, kde je k obdivování nejen mnoho památek, ale také přírodních krás. Prof. Klusáková se také věnovala sociologickým zvláštnostem historického a z hlediska obvyklé dostupnosti i poměrně odlehklého kraje Gaskogne (Gaskoňsko), které dodnes ovlivňují vztah obyvatel ke kraji, k turismu i k samotné „centrální“ Francii v čele s Paříží.

Výstava
1. - 27. 9. 2012

Čtvrtek 4. října
4. výročí F-Klubu

L'Energie – Energie

Výstava velkoformátových fotografií **francouzských fotografů** o paradoxu expanzivní spotřeby energií, která ve svém důsledku necitlivě zvyšuje čerpání zásob přírodních zdrojů, lokálně znečišťuje životní prostředí i mění globální klima.

Výstavu zapůjčil **Francouzský institut v Praze** a byla instalována také v rámci projektu Energie pro všechny (GSZM, podprogram Ekologie 2012). Náklady spojené s výstavou byly vyúčtovány v rámci projektu Energie pro všechny.

Jiří Dědeček:

Francouzský večírek s Borisem Vianem a Jacquesem Brelem

Program při příležitosti 4. výročí založení Francouzského klubu. **Boris Vian**, 1920 - 1959, francouzský hudebník, jazzový trumpetista, spisovatel, kritik, který žil a tvořil na svou dobu velmi provokativním způsobem.

Jacques Brel, 1929 - 1978, belgický šansoniér, režisér, herec, jehož umělecká dráha je spjata s pařížským prostředím. Jeho písně často přejímali nejlepší čeští šansoniéři a zpěváci, např. Hana Hegerová.

Čtvrtek 1. listopadu

La fête du Beaujolais nouveau - svátek mladého vína z kraje Beaujolais

O zážitky z loňských oslav se podělila a regionem Beaujolais provedla **Anna Linhartová**.

Les sarmentelles – tak se nazývá svátek mladého vína z regionu Beaujolais ve Francii. Beaujolais však není jen mladé víno. Je to celkem 12 vinařských oblastí a několik desítek obcí a jen část ze zdejší produkce vína se konzumuje pod názvem Beaujolais nouveau. Návštěvníci se dozvěděli mnoho zajímavého o historii a průběhu oslav, proč je toto víno tak populární a jak se liší od klasického vína Beaujolais.

Čtvrtek 6. prosince

Francouzská kurtoasní poezie a legenda o Tristanovi a Izoldě

Přednášel PhDr. Hynek Bouchal, Ph.D., ředitel Gymnázia v Havlíčkově Brodě. Literární přednáška o žánru typickém pro středověkou Francii a legendě, která se stala inspirací pro mnoho literárních tvůrců.

Akordeonový koncert. Krásný zážitek při zvuku typického francouzského hudebního nástroje pod vedením hudební pedagožky ZUŠ v Havlíčkově Brodě Ivany Laštovičkové přinesly Markéta Laštovičková, studentka Pražské konzervatoře a Žaneta Švecová, studentka ZUŠ v Havlíčkově Brodě. Obě jsou držitelkami titulu Talent Vysočiny a dalších ocenění z mezinárodních soutěží ve hře na akordeon.

Dotace GSZM Třebíč:	20 000,00 Kč
Finanční spoluúčast knihovny:	29 162,18 Kč
Celkové náklady:	49 162,18 Kč

Celoroční intenzivní kampaň na podporu čtenářství a čtenářské gramotnosti, podpora aktivních vztahů v rodině i mezi lidmi obecně. Činnost zahájil Literární klub, který kromě tradičních besed bude dávat možnost prezentace i začínajícím autorům. Důležitým tématem projektu bylo dětské čtenářství, zvláštní pozornost byla věnována dětem a rodinám s dětmi. Do projektu se během roku zapojilo celkem 198 rodin, ve kterých se společně četlo, zapisovalo i malovalo do čtenářských deníčků. Dostaly jméno „čtecí rodiny“. Trvalým výstupem projektu bylo zakoupení 6 tematických kufříků, tj. kufříků, které obsahují knihy, CD, hry a další pomůcky, které se vztahují ke zvolenému tématu.

Celkově proběhlo v rámci projektu 29 akcí, kterých se účastnilo více než 1 000 dětí a dospělých.

Literární kavárna

Od března se v knihovně díky projektu jedenkrát měsíčně (s výjimkou prázdnin) scházel klub zájemců o literaturu a literární dění. **Celkem proběhlo 8 setkání, účastníků 192.**

Březen – měsíc čtenářů. První setkání se uskutečnilo v březnu v Měsíci čtenářů. Proběhlo na něm ocenění nejvěrnějších čtenářů knihovny (v rámci celostátní soutěže Čtenář roku 2012) a představení čtenářsky nejpřitažlivější tituly posledních let z pohledu knihovnic a knihkupyně Lenky Trojanové. Ocenění byli tři čtenáři: pan Josef Konečný, paní Marie Lojdová a paní Miroslava Pařízková, která také postoupila za naši knihovnu do krajského kola.

Píšete do šuplíku? Diskusní pořad a setkání s regionálními autory - Ladislavou Zoňovou, Martinem Koutným a Emanuelem Nožičkou, kterým se podařilo vydat knihu. Přítomné seznámili se svými zkušenostmi s vydáním knih a přidali i rady ostatním.

Krocení literární múzy. Lekci tvůrčího psaní si mohli účastníci vyzkoušet s lektorkou Andreou Procházkovou z Památníku písemnictví na Moravě. Lektorka rovněž přítomné seznámila s činností a aktivitami památníku.

Severská literatura. Přednáška a diskusní pořad s brněnskou teatroložkou a nordistkou Mgr. Karolínou Stehlíkovou, Ph.D.

Regionální autoři. Výběr zajímavých literátů regionu Třebíč a Vysočiny minulosti i současnosti.

Český film a literatura. Velká trojka: Škvorecký, Lustig a Kundera. Přednáška filmového kritika a publicisty Martina Jirouška o propojení profese spisovatele a filmového režiséra.

Autorské čtení a beseda se spisovatelkou Irenou Douskovou.

Literatura a média. Diskusní pořad zaměřený na vliv médií s cílem obecně informovanost o literárním dění v médiích. Pořadu se zúčastnili také zástupci regionálních periodik.

Kromě uvedených pořadů proběhlo mimo projekt také několik autorských čtení a křtů knih a dvě přednášky Literární akademie zaměřené na současnou českou literaturu a americkou literaturu v českých překladech. Původně plánovaná beseda se spisovatelem Jaroslavem Rudišem se neuskutečnila z důvodu autorova pobytu v zahraničí.

Podpora dětského čtenářství

Čtenářství dětí i prorodinné aktivity knihovna podporuje celoročně. Tento projekt byl zaměřen na větší akce a dlouhodobé cílené kampaně, jejichž efektivita byla měřitelná velkým počtem účastníků. Celý rok děti a rodiče provázela knížka Pavla Šruta Lichožrouti, a to ve všech podobách: besedy, zábavné úkoly spojené s četbou, výtvarné soutěže a dílničky, výstava výtvarných děl dětí a nakonec dvě vystoupení literárně-divadelního spolku LiStOVÁNi, které bylo pro děti i jejich rodiče odměnou za celoroční snahu.

Škola naruby

Školou naruby se knihovna zapojila do celostátní kampaně Celé Česko čte dětem, zaměřené na podporu čtenářské gramotnosti dětí a mládeže, propagaci hodnotné literatury a budování pevných vazeb v rodině prostřednictvím společného čtení. Čtecí rodiny obdržely deníčky, do kterých si děti zapisovaly vše, co s rodiči přečetly, následně děti hlasité čtení oznamkovaly a podepsaly. Do deníčků bylo možné také kreslit obrázky spojené se čteným textem. **V průběhu roku se zapojilo 198 čtecích rodin**, nejlepších 20 bylo oceněno na Dni pro dětskou knihu 1. prosince 2012.

Kniha je můj kamarád, umím si s ní pěkně hrát

Aktivita pro děti, během které se účastnily besed o knize Pavla Šruta Lichožrouti a následně plnily zábavné úkoly spojené s četbou knihy. Děti si vyzkoušely tvůrčí psaní a čtení s porozuměním, kreslily obrázky lichožroutů, vyráběly záložky a zejména v Týdnu čtení (duben) probíhaly velké lichožroutí soutěže a dílničky. Rovněž v Týdnu čtení byla z prací dětí v prostorách knihovny instalována výstava a práce dětí zdobily i Den pro dětskou knihu. Děti získaly za odměnu vstupenku na divadelní představení Lichožrouti z nabídky literárně-divadelního projektu LiStOVÁNi. Tři celé zapojené třídy obdržely knihu Lichožrouti do své školní knihovny. **Proběhlo celkem 11 setkání s celkovým počtem 490 účastníků.**

Podpora dětského čtenářství v rámci celostátních akcí

Týden knihoven. Celostátní kampaň na podporu čtení a knihoven, která probíhá první říjnový týden v řadě knihoven ČR. Na pobočce Modřínová a na dětském oddělení proběhly v rámci projektu 3 besedy s oblíbenou autorkou dětských knížek, spisovatelkou Petrou Braunovou a na pobočce Modřínová se konaly Lichožroutí dílničky pro děti a rodiče s Monikou Kabelkovou. **Na akcích bylo přítomno 120 účastníků.**

Den pro dětskou knihu. Další celostátní kampaň na podporu dětské knihy a čtení dětí, která se každý rok koná n přelomu listopadu a prosince. Letos termín připadl na sobotu 1. prosince a program celého dne završil i všechny dílčí dlouhodobé aktivity projektu. V úvodu proběhlo slavnostní ocenění 20 „čtecích rodin“. 14 oceněných rodin získalo knihu Miloše Kratochvíla a další drobné ceny, 6 nejlepších „čtecích rodin“ získalo kromě knih společenské rodinné hry. Na dětském oddělení probíhala soutěž Cesta za pohádkou, během které děti plnily různé úkoly – poznávaly lektvary a koření čarodějnic, určovaly pohádkové hrdiny, kreslily aj. Pohádkovou cestu prošlo na 100 dětí, které v rámci financování projektu obdržely i drobné dárky.

Ani na Dni pro dětskou knihu nechyběli Lichožrouti, tentokrát v podobě dílniček s vydavatelstvím Anagram. Děti si společně se svými rodiči vyráběly ponožkové Lichožrouty, celkem jich bylo vyrobeno na 120. Vánoční ozdoby si mohli návštěvníci vyrobit s paní Koutkovou, která jim představila nové tematické kuffíky, určené ke společnému trávení volného času dětí a rodičů.

Odpoledne završila dvě představení Lichožroutů, které dětem a jejich rodičům četli a hráli herci literárně-divadelního projektu LiStOVáNí. Vstupenky získaly za odměnu „čtecí rodiny“ a děti, které se v průběhu roku účastnily „lichozroutích akcí“ (dílňek, soutěží aj.). **Celkem proběhlo v rámci Dne pro dětskou knihu 6 akcí, kterých se zúčastnilo cca 200 dětí a rodičů.**

Tematické kufříky

V rámci projektu bylo pořízeno 6 tematických kufříků. Kufříky se půjčují v dospělém oddělení dospělým čtenářům, ale jsou vhodné ke společnému využití celých rodin. Kufříky obsahují kromě knížek i hry, CD nebo další pomůcky. Půjčovní doba je 2 měsíce. Témata kufříků: **Trénování paměti, Současná detektivka, Zdravý životní styl, Vzdělávání dospělých, Současná česká literatura, Třebíčští literáti a náš region.** Fotografie kufříků jsou uvedeny na příloze.

PROJEKTY A GRANTY 2012

5 / SVĚT NEPOZNÁŠ NA DOVOLENÉ

Dotace GSZM Třebíč:	10 000,00 Kč
Finanční spoluúčast knihovny:	11 015,80 Kč
Celkové náklady:	21 015,80 Kč

Cyklus besed a prezentací **Svět nepoznáš na dovolené** měl za cíl informovat, inspirovat a motivovat mladé lidi ke studiu, práci nebo humanitární pomoci v zahraničí. Mladí lidé z Třebíče nebo blízkého okolí, kteří přijali pozvání do projektu, se právě takových aktivit v zahraničí zúčastnili a přinesli svým o něco mladším spolužákům z trebičských škol, kam většinou před pár lety sami chodili, množství informací, zážitků a osobních zkušeností, které ne vždy byly jen pozitivní nebo bezpečné. Kromě zlepšení jazykových znalostí jim studium, práce nebo účast na humanitární misi přinesly samostatnost, zodpovědnost a poznání, že svět není skanzen, kam se jezdí na dovolenou a že často musí rozhodnout o věcech, které by za ně doma řešili rodiče.

Na závěr projektu se konal v pořadí druhý **Pátek pro talenty**, setkání s mladými talentovanými lidmi z Třebíče a okolí.

Cílovou skupinou byli mladí lidé, akce ale byly přístupné nejširší veřejnosti. Na projektu knihovna kromě škol spolupracovala s místními volnočasovými organizacemi, které poskytly tipy na vystupující (ZUŠ, OS Kadet).

Celkem proběhlo 15 besed a 1 Pátek pro talenty. 900 návštěvníků akcí se dozvědělo, čemu se věnují mladí lidé našeho regionu, za jakých podmínek se jim podařilo uspět ve světě, s jakými problémy se přitom potkávali, co jim pobyt v zahraničí přinesl a čím je jejich zkušenost obohatila. Vystoupili i děti a studenti, kteří jsou teprve na začátku, ale přesto už mají první úspěchy za sebou.

Důležitým prvkem byly i zkušenosti týkající se ekonomické stránky pobytu v zahraničí, která by se mohla zdát limitující pro mladé lidi ze sociálně slabšího prostředí. Na besedách se naopak mohli dozvědět, že vždy nerozhoduje množství finančních prostředků, ale píle, vytrvalost a snaha dotáhnout své sny do konce.

Účastníci projektu

Filip Rosenkranc: S FILIPEM V KOREJI. UČITELEM A VESNIČANEM V KENI

Filip Rosenkranc v zahraničí nejen studoval, ale byl také účastníkem humanitárních projektů. V červnu prezentoval několikaměsíční studijní pobyt v Soulu a humanitární v Keni, kde vyučoval na keňské škole. Povídal o tom, jak se učí 90 dětí v jedné třídě, jak se jedí mravenci nebo žije bez elektřiny a bez vody, proč je v Keni tolik sirotků nebo jestli je Keňa zkorumpovanější než Česko.

Ondřej Herzán: KYRGYZSTÁNEM

Beseda o zemi, která sice nepatří k nejnavštěvovanějším turistickým destinacím, ale o to více své návštěvníky překvapí a rádi se tam zase vracejí. Od Ondřeje se návštěvníci dozvěděli, jak se leze po kyrgyzských horách a koupe v jezeře, jaká jsou tamní letní vedra a jak probíhal výzkum v rámci jeho disertační práce. Návštěvníci akce slyšeli i píseň, jejíž vznik byl zemí inspirován.

Petra Zlatušková: IRSKO – KRAJINA DOKONALÉ KRÁSY

Silně věřící lidé, ctění tradic a zcela odlišná mentalita. Irsko je spojení krásné přírody a minimálního zásahu člověka. "Návštěva tohoto ostrova byla mým snem", sdělila posluchačům Petra, studentka, která se v Irsku jako au pair starala o tři děti.

Bohdana Rambousková: JEMEN – ŠŤASTNÁ ARÁBIE

Krásná, ale i drsná země na jihu Arabského poloostrova s bohatou historií a nádhernou přírodou, tak charakterizovala Jemen Bohdana Rambousková, která tam strávila dva roky jako dobrovolnice OSN. Pobývala jak na pevnině, tak na ostrově Sokotra, který je přírodní památkou UNESCO.

Jakub Šimeček – FINSKO, ISLAND

Dvě besedy s Jakubem Šimečkem, který studoval v rámci programu ERASMUS ve Finsku a aktuálně studuje a pracuje v Německu. Pobyt ve Finsku přispěl i k tomu, že Jakub nyní provozuje internetový obchod se sladkostmi a specialitami skandinávských zemí. Island navštívil letos o prázdninách.

Jan Tůma: PERU

Jan Tůma, původně z Třebíče, strávil jako student architektury na přelomu let 2009 a 2010 půl roku v peruánském hlavním městě Lima. Měl tak možnost navštívit i turisty téměř nenavštěvované lokality.

Markéta a Martin Klubalovi: RAKOUSKO

Studium na střední škole v Rakousku: Bikulturelle Bundeshandelsakademie & Bundeshandelsschule Retz. Dvě besedy se sourozenci Klubalovými, kteří studovali střední školu v Rakousku a své zážitky a zkušenosti předali dětem z 8. a 9. tříd ZŠ.

Lucie Krobová, Kristýna Waldová, Tomáš Kasárník, Karolína Křenková, Adéla Bartheldyová: ANIMÁTOREM NA MALLORCE, ČÍŠNÍKEM NA IBIZE, POKOJSKOU V NĚMECKU A PRŮVODKYNÍ NA VRANOVĚ. Listopad.

Zážitky a zkušenosti ze dvou až čtyřměsíčních praxí studentů Hotelové školy v Třebíči – Lucie Krobové, Kristýny Waldové, Tomáše Kasárníka, Karolíny Křenkové a Adély Bartheldyové. Posluchači s nimi navštívili místa, kam jako turisté často jezdí na dovolenou.

Vojtěch Havel: V TOVÁRNĚ NA RYBY NA ALJAŠCE

Student Vojta Havel brigádničil letos v létě v továrnách na ryby na Aljašce. Aljaška se díky všudypřítomným vysokým horám za jeden pobyt nedá projet křížem krážem, ale zážitků si přivezl spoustu. Za vydělané peníze se na skok podíval třeba do Mexika. Posluchači dvou besed s Vojtou se dozvěděli i to, na co si dávat při pobytu v zahraničí pozor a proč ho díky jedné nepozornosti odsud nechtěli pustit.

Halina Zawiszová, INEX: DOBROVOLNÍKEM V ZAHRANIČÍ

INEX – Sdružení dobrovolných aktivit je nevládní nezisková organizace, která od roku 1991 působí v oblasti mezinárodního dobrovolnictví a mezikulturního vzdělávání a zprostředkovává dobrovolnické projekty po celém světě. Halina Zawiszová seznámila zájemce s projekty této organizace a přidala i své vlastní zkušenosti z mnoha dobrovolnických pobytů po celém světě.

Zdeněk Šalamoun: ISLAND, JAK HO NEZNÁTE

S fungováním rodinné farmy na Islandu seznámil posluchače Zdeněk Šalomoun, který na jedné takové přes půl roku pracoval. Absolvoval ale i výšlapy na sopky za domem a delší

výlety kolem celého ostrova, takže posluchači měli možnost tři hodiny poslouchat Zdeňkovo vyprávění a obdivovat jeho krásné fotografie.

Kromě uvedených akcí proběhly ještě před zahájením projektu dvě tematicky vhodné besedy:

Mirka Doležalová: UGANDA, TANZANIE, RWANDA, ZANZIBAR

Zkušenosti a zážitky z humanitární mise v Africe. Příroda, vesnice i města, život obyčejných lidí i národní parky – to vše v povídání a fotografiích bývalé studentky třebíčského Katolického gymnázia.

Vojtěch „Cvrček“ Zavřel, Milan „Rak“ Mareš: DESERTINO MONTAÑEROS

Promítání amatérského dokumentu s podtitulem "pouští, džunglí, horami", který je pokusem dvou brněnských cestovatelů a skautů přenést své zážitky z expedice do Jižní Ameriky na filmové plátno. Cestovatelé svými historkami po skončení filmu vtipně glosovali svoje dobrodružné zážitky. Vojtěch, bývalý student Gymnázia Třebíč, je také organizátorem řady zahraničních expedic, např. Elbrus 2010, Aconcagua 2011, a jeho vyprávění bylo pro přítomné posluchače bezesporu dalším motivujícím zážitkem.

Pátek pro talenty

Druhé setkání s mladými talentovanými lidmi z Třebíče a okolí. Úspěchy ve sportu, zpěv, zkušenosti ze zahraničí, literární dílka i netradiční dort – to vše předvedli během jednoho odpoledne.

Pozvání přijali:

Alžběta Vítková, držitelka titulu Talent Vysočiny, studentka třebíčského gymnázia, úspěšná účastnice studentských olympiád a soutěží, která se podělila o své zkušenosti ze soutěží v zahraničí, včetně zkušeností ze zahraničních pobytů ve Velké Británii a Slovinsku, kterých se díky svým úspěchům za odměnu zúčastnila.

Martin Hanák, žák ZŠ Benešova, úspěšný karatista z TJ karate Třebíč, mistr Moravy a Slezska a držitel 5 zlatých medailí v kategorii mladších žáků do 30 kg. Ukázku s ním předvedl Adam Klouda.

Monika Nedvědická, žákyně 3. třídy ZŠ Benešova představila svoji první "knihu". K jejímu napsání ji inspiroval nový čtyřnohý přítel.

Vendula Poláková, studentka Obchodní akademie v Třebíči, četla ze své prvotiny.

Květoslava Ferdová, autorka veršů pro děti. Její verše představili úspěšní účastníci recitačních soutěží ELIŠKA KOSTKOVÁ A ŠIMON RYGL, žáci 4. třídy ZŠ Týnská.

Michal Svoboda a Radek Pečta, žáci 9. M (matematické) třídy ZŠ TGM v Třebíči, kteří obsadili 1. a 2. místo v celostátní soutěži Masaryk do škol, TGM – život, dílo a odkaz pro současnost, vyhlašované Masarykovým demokratickým hnutím v Praze. Michal i Radek jsou oba úspěšnými účastníky okresních i krajských olympiád.

Komorní pěvecký sbor ZUŠ Třebíč pod vedením Mgr. Vladimíry Žaludové a trio zobcových fléten. Účinkovaly: Louisa Werlová, Adéla Bartíková, Lucie Bartíková, Martina Horká, Markéta Novotná, Monika Koišová, Kateřina Ženíšková, Dominika Kadulová.

Pátku pro talenty se také zúčastnil i loňský aktér - skupina **AppEND X**, která na akci pokřtila své první CD.

PROJEKTY A GRANTY 2012
**6 / ROK AKTIVNÍHO STÁRNUTÍ A MEZIGENERAČNÍ
SOLIDARITY**

Dotace GSZM Třebíč:	20 000,00 Kč
Finanční spoluúčast knihovny:	25 027,30 Kč
Celkové náklady:	45 027,30 Kč

Projekt navázal na dlouhodobě realizované celoživotní vzdělávání seniorů (CVS, od r. 2004). Rok 2012 byl vyhlášen Evropským rokem aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity. Proto bylo do CVS postupně zavedeny nové formy práce, které seniorům umožnily se na průběhu projektu aktivně podílet. Připravovali jednotlivá setkání, přednášeli seniorům, ale především připravovali zajímavá setkání seniorů s dětmi. Hlavní náplní bylo vyprávění o době, kdy oni sami byli dětmi, odkud do Třebíče přišli a co všechno se za dobu jejich života na Vysočině změnilo. Podobným tématům byly věnovány i nové tematické kufříky, do kterých se podařilo shromáždit nejen knížky, ale i předměty, hračky a hry z dob babiček a se kterými mohou hezké chvíle trávit všichni – děti, rodiče i prarodiče.

Cílem projektu bylo v souladu s koncepcí celoživotního učení pokračovat v realizaci vzdělávacího cyklu pro osoby seniorského věku. Důraz byl v roce 2012 kladen na **aktivní zapojení seniorů** samotných a na **setkávání seniorů** s další cílovou skupinou projektu, kterou byly **děti** mladšího školního věku.

Projekt zahrnoval i velmi oblíbené **kurzy trénování paměti**, kompletaci dalších **tematických kufříků** s knížkami, hrami, hračkami a dalšími předměty, které mohou využít pro společné hraní a vzdělávání všichni členové rodiny.

Knihovna již v předcházejících ročnících CVS pracovala s aktivními seniory, např. s Rudolfem Fišerem, Miluškou Mrvkovou nebo Radovanem Zejdou. Byli vzorem pro dosud pasivní posluchače, kteří v aktuálním projektu již figurovali jako přednášející: Ludmila Dreslerová, Miroslava Koutková, Jana Kopečková, Jan Kubica, Miroslava Pařízková či Ludmila Bouzková.

Celkem proběhlo 19 přednášek (původně plánováno 16), 10 kufříkových besed, 2 kurzy trénování paměti, 2 vystoupení dětí pro seniory a 2 besedy se zástupkyní organizace zrakově postižených. Počet účastníků (dětí a seniorů) byl 1235.

Prvek mezigenerační solidarity byl zahrnut i do jiných projektů knihovny. Např. v rámci projektu „Opakuj si: Vysočina“ (grantový program Knihovna 21. století 2012, MK ČR) proběhly rovněž společné besedy seniorů a dětí na téma Jak se žilo na Vysočině.

V závěru projektu vyplňovali senioři dotazníky, ve kterých mohli vyjádřit svoje připomínky a připojit náměty k jednotlivým aktivitám cyklu.

Společensko – vědní přednášky pro seniory a seniorů pro seniory

Nad'a Trojanová: Známa i neznámá Božena Němcová

Mirka Doležalová: Uganda, Tanzanie, Rwanda, Zanzibar. Exotické africké země.

Miluška Mrvková, seniorka: Malá Fatra. Přednáška a promítání trebičské cestovatelky.

Ludmila Dreslerová, seniorka: Plavba lodí Costa Concordia. Zážitky z výletní lodi, která se pak stala známou tím, že ztroskotala u břehů Španělska a při této katastrofě zahynulo přes 30 cestujících. Kromě zážitků z jednotlivých navštívených míst byly zajímavé také informace o tom, jak těžká je orientace na obří lodi i po několikadenním pobytu.

Mgr. Aleš Flídr: Středověká architektura v Brně. Přednášel historik umění FF MU Brno.

Anna Šváblová: Čína - říše středu. Přednáška a videoprojekce zástupce organizace Nové Akropolis.

PhDr. Rudolf Fišer, CSc., senior: Otazníky středověké Třebíče II. Přednáška trebičského historika a pedagoga.

Radovan Zejda, senior: Poznámky ke kulturní historii Třebíčka 19. a 20. století. Přednáška regionálního publicisty.

Martina Bittnerová: Partnerský život 19. století. Přednáška publicistky a spisovatelky, autorky knih o neznámých aspektech života známých osobností minulosti.

Miluška Mrvková, seniorka: Izrael svatá země. Sinaj – Mojžíšova hora.

Václav Cílek: Novodobé poutnictví. O fenoménu poutnictví besedoval významný český filosof, geolog a spisovatel a známá mediální osobnost.

Ing. Jaroslav Hedbávný: Historie a současnost trebičského vodárenství. Zajímavé informace o trebičském vodárenství i o tom, jak se v Třebíči pečuje o to, abychom se mohli bez obav napít vody z kohoutku.

Ludmila Dreslerová, seniorka: Barcelona - první zastávka lodi Concordia na cestě po západním Středomoří. Podrobná a poutavá přednáška o městě, které má prý nejkrásnější ulici na světě. Říjen.

Miroslava Pařízková, seniorka: Jak to bylo s trebičskou knihovnou. Pohled do historie trebičské knihovny a lidí kolem ní očima dlouholeté čtenářky a účastnice mnoha kulturních a vzdělávacích akcí.

Anna Šváblová: Leonardo da Vinci. Všestranný umělec a vědec v přednášce zástupkyně Nové Akropolis v Brně.

Ing. Jan Kubica, senior: Skandinávie. 1. část: Od Nordkappu přes Finsko a Švédsko.

Mgr. Milan Řepa, Ph.D.: Dědictví století páry aneb Co v nás zůstalo z 19. století. Přednáška zástupce Historický ústav Akademie věd ČR.

MUDr. ThLic. Jaromír Matějka, Ph.D., Th.D.: Jak přemýšlí medicína. Přednášel akademický pracovník Ústavu etiky Univerzity Karlovy v Praze.

Prof. PhDr. Miloš Štědroň, CSc.: Katolické a evangelické baroko 17. století. Přednášel známý skladatel a muzikolog.

Kurzy trénování paměti

Lektorkou kurzů byla Jana Vejsadová, Členka české společnosti pro trénování paměti a mozkový jogging. Realizovány byly kurzy **trénování paměti pro začátečníky** a **pro pokročilé**, každý kurz měl 5 lekcí. Obsahem kurzu pro začátečníky bylo aktivní zvládání paměťových technik, testy a cvičení. Kurzu se mohly zúčastnit osoby starší 50 let. Kurz pro pokročilé byl určen těm, kdo již měli s tréninkem paměti zkušenosti a představil další interaktivní tréninkové metody. Kurzy proběhly v září a říjnu.

Senioři dětem – děti seniorům

Besedy s tematickými kufříky. Součástí projektu bylo zakoupení 6 tematických kufříků, které byly naplněny knihami, hrami, hračkami a didaktickými pomůckami na společné téma: Čas, Doprava, Lidské tělo, Povolání, Předškolák a Retro. Kufříky jsou určeny ke společnému použití v rodinách, aby především malým dětem hravou formou ukázaly, jaké jsou rozdíly mezi dneškem a dobou jejich babiček a dědečků.

Kufříky byly také využity ke společnému **setkávání seniorů a dětí**, která probíhala od září do prosince. Např. v besedě o lidském těle se děti dozvěděly, jaké procesy v něm probíhají, jak se mění v průběhu stárnutí i jak se o ně starat, aby vydrželo dlouho zdravé. **Proběhlo 10 setkání.** Kufříky byly také představeny téměř 200 rodičů a dětí na Dni pro dětskou knihu, který se konal v sobotu 1. prosince v knihovně a kromě besed jsou půjčovány v dětském oddělení.

Vystoupení dětí pro seniory. Vystoupení se uskutečnila u příležitosti ukončení jarního a podzimního cyklu. V červnu vystoupily děti ze ZŠ Kpt. Jaroše se dvěma krátkými hříčkami Karkulka a Libuše. V prosinci si vánoční vystoupení připravilo téměř 40 dětí z družiny ZŠ T.G. Masaryka.

Jen nevidíme. 2 besedy pro děti s Ludmilou Bouzkovou, pracovnící sociální poradny SONS (Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR). Díky besedám měly děti možnost nahlédnout do života zrakově postižených osob.

PROJEKTY A GRANTY 2012

7 / ENERGIE PRO VŠECHNY

Dotace GSZM Třebíč:	23 000,00 Kč
Finanční spoluúčast knihovny:	28 570,00 Kč
Celkové náklady:	51 570,00 Kč

Projekt byl příspěvkem k Mezinárodnímu roku udržitelné energie pro všechny. Cílem bylo informovat o obnovitelných zdrojích energie a jejich srovnání se současnými energetickými zdroji, úsporách, energetické chodbě, společenských, ekonomických a etických souvislostech této problematiky. Přednášky lektorovali odborníci na danou problematiku, vystoupili také studenti Střední školy obchodu a služeb, kteří názorně předvedli domy a zařízení fungující na obnovitelné zdroje. Projekt doplňovaly výstavy – výstava informačních panelů o pasivních domech doplněná trojrozměrnými funkčními modely pasivních domů a výstava fotografií francouzských fotografů o rozdílném přístupu a vztahu lidí ke zdrojům energie ve světě.

Realizované akce

V rámci projektu proběhlo 13 aktivit.

Prezentace Mobilního informačního centra

Studenti Střední školy obchodu a služeb Jihlava svým studentským projektem žákům základních škol vysvětlili praktické využití obnovitelných zdrojů energie. Předvedli názorně např. model domu se solárními panely, solární píčku, elektronickou hru na principu spojování obvodů, model větrné elektrárny či autíčko na solární pohon.

Prezentace byly doplněny soutěžemi a kvízy a setkaly se u dětí s obrovským ohlasem. Jednak pro názorné předvedení, jak fungují zdroje energie, a také proto, že autory předváděného projektu byli studenti ne o mnoho starší než posluchači. Děti obdržely za soutěže a kvízy malé odměny.

20. dubna 2012, 2 prezentace na pobočce Modřínová pro žáky ZŠ, 55 účastníků

24. dubna 2012, 3 prezentace v oddělení pro děti a mládež pro žáky ZŠ, 75 účastníků

Výstava Pasivní domy

Centrum pasivního domu Brno nám zapůjčilo rozsáhlou výstavu o pasivních domech obsahující informační panely a tři modely pasivních domů. Výstava se setkala se zájmem veřejnosti všech věkových kategorií, dospělí i děti si se zájmem prohlédli zejména funkční modely pasivních domů názorně prezentující, jak se dá v domě hospodařit s energií. Výstavu v červenci a srpnu shlédlo přibližně 5 000 návštěvníků knihovny.

Výstava Energie

Výstava velkoformátových fotografií francouzských fotografů o paradoxu expanzivní spotřeby energií, která ve svém důsledku necitlivě navyšuje čerpání zásob přírodních zdrojů, znečišťuje životní prostředí a mění klima. Zapůjčil Francouzský institut v Praze. Výstavu v září shlédli návštěvníci všech akcí a hudebního oddělení.

Václav Cílek: Matka Země a její energie

Přednáška známého klimatologa, geologa a propagátora vědy na téma energie, krajina, příroda, lidstvo. O přednášku, která se konala 1. října 2012, byl obrovský zájem veřejnosti, zúčastnilo se 105 návštěvníků, kapacita sálu byla zcela naplněna.

Ing. Jiří Gerža: Jaderná energie

Přednáška pracovníka Jaderné elektrárny Dukovany o principech a výhledech jaderné energetiky. Na přednášku 1. listopadu 2012 přišli 32 účastníci.

Milan Smrž: Obnovitelné zdroje energie

Přednáška zakladatele a předsedy sdružení EUROSOLAR - národní sekce evropského sdružení pro obnovitelnou energii. Přednáška navázala na předchozí prezentaci o jaderné energii a zhodnotila oblast energetiky z jiného úhlu pohledu. 27. listopadu 2012, 34 účastníci.

Milan Smrž: Energetické nároky a dostupnost energie různých zemí světa

Další přednáška experta na sluneční energetiku ze sdružení Eurosolar proběhla 27. listopadu a zúčastnilo se 35 zájemců o tuto problematiku.

Tomáš Tožička: Energetická chudoba

Přednáška experta a koordinátora projektů zaměřených na obnovitelné zdroje energie dne 11. prosince 2012 měla 31 účastníka.

Česko proti chudobě – Global Call to Action against Poverty (GCAP), informační kampaň v prostorách knihovny, obnova dokumentů do fondu knihovny

Knihovna navázala kontakt organizátory kampaně Česko proti chudobě, koalice českých humanitárních a rozvojových nevládních neziskových organizací probíhající napojených na celosvětovou kampaň Global Call to Action Against Poverty. Jejím cílem je snížení chudoby na globální úrovni na 1/2 a dosažení Rozvojových cílů tisíciletí do roku 2012. Česko proti chudobě nám poskytlo materiály, které byly součástí informační kampaně v knihovně k tématu Mezinárodního roku udržitelné energie pro všechny. Materiály jsme volně poskytli návštěvníkům knihovny a informace jsme vyvěšovali ve vitrínách knihovny. Rovněž dva z přednášejících se angažují v kampani Česko proti chudobě: Tomáš Tožička, odborník na rozvojovou problematiku, je koordinátor kampaně, a Milan Smrž, expert za obnovitelné zdroje.

Do fondu knihovny přibýly knihy k tématu projektu v hodnotě 5 729 Kč, dostupné jsou čtenářům knihovny ve volném výběru.

Projekt byl příspěvkem k Mezinárodnímu roku udržitelné energie pro všechny. Udržitelná energetika využívá zdrojů energie, které nebudou vyčerpány v časovém rozmezí relevantním pro lidstvo. Cílem projektu bylo informovat veřejnost o obnovitelných zdrojích energie ve srovnání s jadernou energetikou, úsporách energie, energetické chudobě, společenských, ekonomických a etických souvislostech této problematiky. Stalo se tak formou názorných prezentací pro děti, výstav, přednášek pro nejširší veřejnost, nákupem dokumentů do fondu knihovny. Přednášející odborníci byli zárukou kvality a vysoké odbornosti a předali relevantní informace. Studenti Střední školy obchodu a služeb Jihlava svou prezentací strhli jen o něco mladší posluchače svými schopnostmi a znalostmi. Během realizace projektu se některé z forem zúčastnilo nejméně 5 400 lidí, další mohou využívat dokumenty z fondu knihovny.

Součástí projektu bylo také dovybavení nového prostoru pro veřejnost, kterým je klubovna bezprostředně navazující na volný výběr naučné literatury v oddělení pro dospělé, prezentační technikou. Bylo instalováno rolovací projekční plátno a dataprojektor, které byly využity pro prezentace v ústřední knihovně i na pobočkách. Vybavení klubovny umožnilo plánovat akce souběžně se sálem hudebního oddělení, které samotné již nemohlo stačit prezentacím všech projektů knihovny.

AKCE PRO VEŘEJNOST MIMO GRANTOVÉ PROJEKTY 2012

Spolupráce s Paprskem naděje

Paprsek naděje – Centrum služeb pro podporu duševního zdraví pravidelně navštěvovalo akce speciálně připravené pro klienty centra. Přednášky byly přizpůsobeny úrovni vnímání klientů. Spolupráce s knihovnou se datuje od r. 2003, impulsem byl projekt knihovny na téma Volný čas zdravotně postižených.

Přednášky pro klienty

Božena Němcová, Babička Boženy Němcové, Sladký život s knihovnou, Máj – lásky čas, Komiks, Tři regionální autorky Anna Pammrová, Jarmila Urbánková, Ludmila Klukanová, Čti zdravě, žij zdravě, Naši psi kamarádi, Vánoce v literatuře.

Přednáška Paprsku naděje pro veřejnost

MUDr. Dagmar Dvořáková: Psychózy

Přednáška o tom, jak se může psychická nemoc projevit v průběhu života člověka, co může být spouštěčem psychických problémů a jak to ovlivňuje chování člověka i život celé rodiny.

ThB. Jan Majer: Rozhodl jsem se nekouřit

Pět setkání v jednom týdnu, které mělo motivovat kuřáky přestat kouřit. Cyklus připravil třebíčský Klub zdraví.

Roman Mlejnek: Cestou slepých ptáků

Beseda a autogramiáda knihy biospeleologa, objevitele rozsáhlého jeskynního systému Poseidon nacházejícího se v Adršpašsko-teplických skalách.

Monika Kabelková: Decoupage, Velikonoce, Podzimní dekorace, Vánoce

Čtyři tvůrčí dílny se specifickými výtvarnými technikami a tematickými výrobky.

Mirka Doležalová: Uganda, Tanzanie, Rwanda, Zanzibar

Příroda, národní parky, vesnice i města, život obyčejných lidí prezentace bývalé studenty Katolického gymnázia Třebíč

Wolkrův Prostějov

Spádové kolo 55. ročníku celostátního festivalu poezie. Soutěž je určena recitátorům od 15 do 35 let a v Třebíči je pořádalo Městské kulturní středisko.

Národní týden manželství 2012, Poradna Ruth: Komunikace v manželství – slova mohou být okny nebo hradbami

Přednáška manželů Ing. Petra Švíky a MUDr. Jany Švíkové, odborníků na manželskou komunikaci a řešení krizí.

Indonésie

Cyklus prezentací pod záštitou neziskové organizace Mimpí Indonesia o.s.. Výtěžek ze vstupného byl věnován na projekty záchrany přírody Indonésie. **Jiří Hruška: Indonésie křížem krážem.** Prezentace cestovní kanceláře Aquatravel. **Zdeněk Brel: Chrámy a sopky Jávy a Bali.** Film a fotografie třebíčského fotografa o cestě do exotické Indonésie.

Naboso: Expediční kamera

Filmový festival o dobrodružství, divoké přírodě, extrémních zážitcích a sportech. 4 hodiny špičkových filmů o překonávání překážek i sama sebe se soutěží o ceny.

Březen měsíc čtenářů: Sladký život s knihovnou

Knihovna se zapojila do národní propagační kampaně. Akce v Třebíči: založení **Literární kavárny**, **Čtenář roku 2012** – ocenění nejvěrnějších a dlouholetých čtenářů knihovny, **Magnesia litera** – celstátní hlasování čtenářů o nejlepší knihu vydanou v roce 2011.

Stanislav Komínek: Díky Fair trade

Prezentace a vernisáž stejnojmenné výstavy i životě a práci fairtradových družstev v Peru, spojená s ochutnávkou fair trade výrobků.

Den Země 2012, Mobilní informační centrum

Studenti Střední školy obchodu a služeb představili svoje mobilní infocentrum.

Oskar Mainx: Projekt Podzemí

Studentka Lenka Vaníčková ve spolupráci s knihovnou pořádala přednášku o literárním a hudebním undergroundu a jeho zařazení do českého kulturního kontextu 20. století.

Módní přehlídky

Dvě módní přehlídky, kde jako modelky figurovaly knihovnice. Móda do práce i pro volný čas ze salónu Styl mode Marie Hnízdilové.

ZŠ Kpt. Jaroše: Karkulka 3x jinak, Libuše

Pod vedením RNDr. Dagmar Benešové děti předvedly hříčky podle známých pohádek a pověstí, a to v několika jazycích a v netradičním pojetí a s nečekaným vyústěním.

Ministerstvo obrany ČR: Týden s armádou v Třebíči

Týden, který informoval o postavení armády v mírových podmínkách v Česku, ale především o tom, jaký úkol plní armáda v současných misích v zahraničí.

Tobruk, Lidice – promítání celovečerních filmů zdarma pro veřejnost.

Můj sen o Afghánistánu. Výstava kreseb afghánských dětí a výtvarná dílna pro děti.

Tomáš Kubeš: Srdce Afriky

Beseda se cestovatelem, fotografem o expedici do centrální Afriky

Jiří Kabát: Přicházeli z nebe – operace Spelter Lenka-Jih

Přednáška o událostech a osobnostech odbojové činnosti na Třebíčsku v letech 1939 – 1945.

Zdravé město Třebíč: Evropský týden mobility a Dny zdraví

Zapojení do celostátní kampaně a akcí pořádaných Zdravým městem Třebíč. **Otevři si kufřík** – máme zelenou! Otevírání dopravního kufříku pro děti, řešení dopravních situací. **Dobrá řidič pozná značky** – test pro malé cyklisty. **Cvičení je super** – cvičení nás baví – děti z MŠ se učily zdravým návykům

Jan Keller: Dopady sociálních reforem

Přednášku sociologa prof. Jana Kellera, kterou pro knihovnu zprostředkoval poslanec PS ČR a později senátor za Třebíčsko František Bublan.

Milan Krčmář: ...a duše zůstala celá

Křest stejnojmenné knihy Milana Krčmáře, který se na kole vydal z Dolních Vilémovic do Londýna, aby upozornil na sbírku na opravu rodného domu Jana Kubiše, rodáka z okresu Třebíč a jednoho z atentáčníků na Reinharda Heydricha. Na akci zazpívala Česká miss Jitka Válková, která také pochází z Třebíčska.

Týden knihoven, 16 ročník národní kampaně o knihovnách a čtení

Zdůraznění úlohy knihoven jako komunitních center, kde se každý den odehrávají akce na podporu vzdělanostní a kulturní úrovně obyvatelstva. Akce připravila oddělení a pobočky knihovny dle svého zaměření

Jiří Kabát: 13. FAI mistrovství světa v ultralehkém létání

Prezentace z úspěšné účasti třebíčských letců Ondřeje Šilhana a Martina Dalajky na MS ve Španělsku.

Arnošt Vašíček: Záhady Tichomoří

Známý záhadolog se tentokrát do Třebíče vrátil s objevy v Tichomoří a na Velikonočním ostrově.

František Hanzlík: Pomoc krajanů v USA československému odboji 1939 - 1945

Přednáška historika a politologa Univerzity obrany v Brně o méně známém aspektu zahraniční pomoci českému odboji.

MŠ a ZŠ Na Kopcích: Týden boje proti zákeřným chorobám, Jarmark pro Krtka

Děti na dvou pracovištích knihovny uspořádaly jarmark svých výrobků. Jejich výtěžek pomohl nadačnímu fondu Krtka při dětské onkologii v Brně

Antonín Zvěřina: Humoresky

Křest a autorské čtení první knihy třebíčského novináře.

Kamenné památky na Třebíčsku

Křest knihy autorů a přátel Emanuela Nožičky, Marie Dvořákové, Jana Horkého, Františka Peštála a Karla Průši o kamenech a kamenných památkách.

Počítačové kurzy pro veřejnost

V roce 2012 proběhlo celkem 21 počítačových kurzů pro veřejnost a 4 přednášky. Zúčastnilo se celkem 138 zájemců. Tématem kurzů byly úvod do práce s PC, ovládání internetu, zakládání a obsluha e-mailu, internetová bezpečnost, kancelářské programy Word a Excel a digitální fotografie.

VÝSTAVY

ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNA HASSKOVA

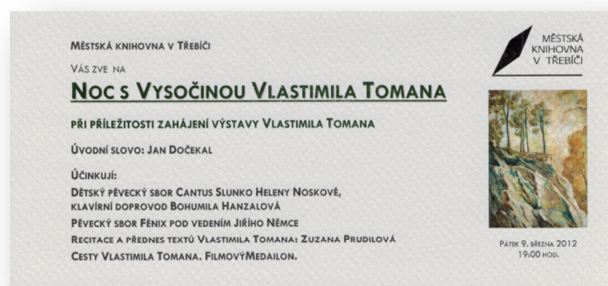
P...Y

Fotografie studentů 1. ročníku ateliéru Fotografie Fakulty umění a designu Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem

Henri Pourrat: Z Ambertu do Petrkovy

Výstava věnovaná životu a dílu francouzského spisovatele Henriho Pourrata, přítele Bohuslava Reynka a jeho francouzské manželky Suzanne Rennaudové.

Vlastimil Toman: Výběr z tvorby

Díky Fair trade

Výstava fotografií z fairtradových družstev v Peru. Hnutí Fair trade, „spravedlivý obchod“, pomáhá zlepšovat pracovní, obchodní a tím i životní podmínky pěstitelů kávy, kakaa a cukrové třtiny.

Mýty a legendy našich přátel

Výtvarné a literární práce žáků k projektu Comenius 2011/2012.

Lenka Haklová: Sebereflexe

Výstava amatérské malířky o nadšení, touze a lásce k životu.

L'eau. Voda

Výstava velkoformátových fotografií francouzských fotografů, která reflektuje problematiku dostupnosti vody a nevyvážené spotřeby v rozvinutých zemích a v chudých zemích. Výstavu zapůjčilo Francouzské velvyslanectví v Praze prostřednictvím Kraje Vysočina.

Pasivní domy

Výstava v rámci projektu „Energie pro všechny“ ve spolupráci s Centrem pasivního domu. Projekt finančně podpořilo město Třebíč, GSZM Třebíč, grantový podprogram Ekologie.

Energie

Výstavu velkoformátových fotografií francouzských fotografů s tématem energie zapůjčilo Francouzské velvyslanectví v Praze. Výstava v rámci projektu „Energie pro všechny“, podpořeného městem Třebíč.

Zdeňka Pisková – Marečková: Svět najdeš i v kapkách rosy, do které vstáváš ráno, bosý

Fotografie viděné optikou miniobrázů odražených v kapkách vody.

MŠ a ZŠ Na Kopcích: Skládanky z knížek

Výstava nápadů dětí – co všechno se dá poskládat z listů vyřazených knih.

Středisko rané péče: Cesta provázením

Fotografie s tematikou rané péče pro rodiny s dětmi se zdravotním postižením vystavovalo Středisko rané péče Třebíč při Oblastní charitě Třebíč.

ZUŠ Třebíč, výtvarný obor

Výstava žáků ZUŠ Třebíč.

MŠ Duha a Domovinka: Mezigenerační setkávání

Společné tvoření dětí a seniorů z Domovinky.

DĚTSKÉ ODDĚLENÍ

3 výstavy MŠ Kaštánek: Ježecci. Barevný svět dětí. Výstava při příležitosti 40. výročí MŠ na Gorazdově náměstí v Třebíči. **Veselé rybky**

Můj internetový hrdina

Výstava prací dětí, které se v roce 2011 zúčastnily projektu s protidrogovou problematikou „Chytnou tě a nepustí“.

Komunitní centrum Ambrela: Třebíč se představuje

ZŠ Cyrilometodějská: Zvířátka ve fantazii dětí

ZŠ T. G. Masaryka: Hrátky s Boženou Němcovou

Josef Kremláček: Dětem celého světa

Výstava ilustrací akad. mal. a Josefa Kremláčka, ilustrátora světového významu, při příležitosti 75. narozenin. Úvodní slovo Pavel Heřman, účinkoval sbor Coruscante.

Čarodějnický výstava

Čarodějky, čarodějové a další strašidla.

2 výstavy školní družiny ZŠ Kpt. Jaroše: Kočka leze dírou, pes oknem. Těšíme se na Vánoce

ZŠ Týnská: Třebíč v čase

ZŠ Horka Domky: Z pohádky do pohádky

Lichožrouti v knihovně

Výstava ze soutěže na motivy dětské knihy Pavla Šruta.

POBOČKA MODŘÍNOVÁ

MŠ a ZŠ Na Kopcích: Vánoční a zimní výrobky

Třebíčský historický kalendář

Výstava výtvarných prací z projektu Benediktinský rok 2011.

Speciální MŠ Družstevní ulice: Jen si děti všimněte, co je krásy na světě

Výstava výrobků dětí se speciálními potřebami.

Jolana Halová a Třebíčské mateřské centrum: Velikonoční výzdoba

Denní rehabilitační stacionář: Den ve stacionáři
Stacionář Úsměv: Keramické výrobky klientů stacionáře
Z dílny Třebíčského mateřského centra
Kateřina Grulichová: Veselé dvojice z papíru
Zdravé město Třebíč: Ekostopa
MŠ Benešova: Nesedím doma, sportuji
Výstava fotografií a obrázků dětí v rámci projektu „Školka v pohybu“.
Třebíčské mateřské centrum: Podzimní výzdoba
ZŠ A MŠ Na Kopcích: Vánoční výzdoba

POBOČKA BOROVIŇA

Miroslav Máca: Fotografie
Třebíčské mateřské centrum, Centrum DaR: Jaro
Denní rehabilitační stacionář: Den ve stacionáři
Jolana Halová, Třebíčské mateřské centrum, Centrum DaR: Léto v knihovně
Jolana Halová, Třebíčské mateřské centrum, Centrum DaR: Výstava
Denní stacionář Barevný svět: Ze života a práce klientů

REGIONÁLNÍ FUNKCE

ODBORNÉ SLUŽBY KNIHOVNÁM REGIONU

Městská knihovna v Třebíči je pověřena výkonem regionálních funkcí (RF) od roku 2002. Tato odborná činnost dle zákona č. 257/2001 Sb. je každoročně finančně zajištěna dotací z rozpočtu Kraje Vysočina prostřednictvím Krajské knihovny Vysočiny v Havlíčkově Brodě. Výkon RF spočívá především v odborné poradenské činnosti pro profesionální (10 knihoven) a neprofesionální (135 knihoven) knihovny okresu Třebíč a budování výměnného fondu pro neprofesionální knihovny. Výkon RF zajišťují 4 odborní pracovníci.

Hlavní ekonomické ukazatele RF 2012

Krajská dotace na výkon RF v roce 2012 byla ve výši 2 135 000,- Kč. Investiční dotace nebyly přiděleny.

Vybrané náklady:

Knihy	675 625,- Kč
Pohonné hmoty (rozvoz knih, revize)	21 985,- Kč
Všeobecný a obalový materiál	19 990,- Kč
Služby – opravy, cestovné, poštovné a telefony, servis,	89 747,- Kč
Mzdy:	932 000,- Kč
Ostatní osobní náklady:	18 000,- Kč
Zákonné sociální pojištění:	316 886,- Kč
Zákonné sociální náklady:	15 977,- Kč
DDHM, DDNM	39 385,- Kč

Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy

Útvar zajišťoval poradenství pro celkem 145 profesionálních i neprofesionálních knihoven okresu Třebíč. Jeho úkolem je přenést informace o aktuálním odborném dění i do těch nejmenších knihoven. Důležité je to především pro dobrovolné knihovníky v malých obcích, kteří musí být informováni o základních podmínkách poskytování knihovnických a informačních služeb (např. autorský zákon a součinnost s autorskými svazy, zákon o ochraně osobních údajů, další významné zákonné změny).

Obsahem konzultací a metodických návštěv v knihovnách byly např. knihovnická technika a metodika práce s výpůjčkami, evidence a následná statistika výpůjček, pomoc se zpracováním ročních statistických výkazů, informace o grantových programech Ministerstva kultury ČR a pomoc se zpracováním grantových žádostí, pomoc s automatizací knihovny a tvorbou vlastních webových stránek. Stejná pomoc byla poskytnuta také školním knihovnám.

Statistika knihovnických činností na státní úrovni

Útvar odpovídal za sběr statistických dat všech knihoven okresu Třebíč pro NIPOS (Národní informační a poradenské středisko pro kulturu). Národní roční statistika je hodnotícím ukazatelem výkonu knihoven, jejich vzájemnému srovnávání v národním i mezinárodním měřítku, východiskem pro hodnocení úspěšnosti knihovnických a informačních koncepcí a základem pro tvorbu dalších dlouhodobých koncepcí.

Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Útvar se podílel na organizaci 8. celostátního setkání dobrovolných knihovníků **Co venkovské knihovny umějí a mohou**. Pracovní setkání se uskutečnilo 13. až 15. září

v prostorách Městské knihovny v Třebíči a v Petrůvkách, které byly v roce 2010 vyznamenány cenou Knihovna roku v kategorii malých knihoven v obcích do 500 obyvatel. Setkání se zúčastnilo přes 100 knihovníků, zástupců Národní knihovny v Praze a Ministerstva kultury ČR.

Pracovníci útvaru se zúčastnili odborných porad a seminářů na úrovni kraje i ČR. Jejich obsahem byly novinky v knihovnictví a informatice, změny v knihovnické legislativě i tipy na úspěšné akce knihoven pro veřejnost. Informace předávali knihovníkům regionu na vlastních poradách a seminářích. Knihovníci regionu se dále zúčastnili počítačových školení na ovládání knihovnických programů, internetu a vyhledávání v katalogích a databázích jiných knihoven pro meziknihovní výpůjční služby.

Odborné přednášky pro knihovníky regionu v roce 2012

Bc. Hana Dvořáková: **nastroje.knihovna.cz**

Nad'a Trojanová: **Božena Němcová**

Bc. Radek Trojan, Bc. Olga Prokopová: **knihovna.webnode.cz**

Bc. Antonín Pokorný: **E-knihy**

Školení: **Jak evidovat knihovní fond v programu REKS,
Vyhledávání v on-line katalogu, vedení výpůjčního protokolu a zpracování statistiky,
Základní knihovnický kurs pro začínající dobrovolné knihovníky v obcích,
Jak vytvářet webové stránky obecních knihoven.**

Přednášky a další projekty pro knihovníky a veřejnost v roce 2012

PhDr. Pavel Šidák, Ph.D.: **Česká literatura po roce 1989**

Mgr. Richard Olehla: **Současná americká literatura**

PhDr. Arnošt Vašíček: **Záhady Tichomoří**

Nad'a Trojanová: **Regionální autorky**

Monika Kabelková: **Výtvarné rukodělné workshopy**

Divadelní spolek Bez opony: **Velké ženy v české historii**

Tvorba výměnných knihovních fondů, distribuce a cirkulace výměnných souborů

Útvar v roce 2012 zpracovat celkem 2 848 nových svazků knih do výměnného fondu v celkové hodnotě 675 624,50 Kč. Výměnný fond pro neprofesionální knihovny regionu tak k 31. 12. 2012 dosáhl počtu 54 452 svazků.

Základní statistika výměnných fondů:

- v roce 2012 bylo vyexpedováno 406 výměnných souborů s 23 722 svazky,
- při počtu 135 obecních knihoven tak každá z nich obdržela 2 až 3 výměnné soubory,
- 96 knihoven zcela využívá rozvoz souborů do knihoven ze strany MěK,
- 39 knihoven odměňuje výměnné soubory několikrát za rok také osobním výběrem s vlastní dopravou.

Revize a aktualizace knihovních fondů

Útvar provedl v roce 2012 automatizované revize fondů systémem REKS v knihovnách Římov, Kladeruby, Čechočovice, Dešov, Stařeč, Dalešice a Zárubice. Celkem revizí prošlo 18 606 svazků, odepsáno z důvodu zastarání a opotřebování bylo 2 693 svazků.

Automatizovaná revize spojená s uložením fondů do společné databáze je výchozím bodem pro on-line vyhledávání knih a on-line evidenci výpůjček těchto knihoven.

Automatizace výpůjčních služeb

Stav automatizace knihoven v okrese Třebíč v roce 2012:

- plně automatizováno je všech 10 profesionálních knihoven v okrese Třebíč: Hrotovice, Jaroměřice n. Rok., Jemnice, Mohelno, Moravské Budějovice, Myslibořice, Náměšť n. Osl., Okříšky, Rouchovany, Třebíč,
- plně automatizováno je dalších 5 neprofesionálních knihoven: Přibyslavice, Třebelovice, Mladoňovice, Stařeč, Ostašov
- 36 obecních neprofesionálních knihoven eviduje svoje knihy a výpůjčky v automatizovaném knihovním systému Clavius REKS,
- další knihovny prošly automatizovanou revizí a zpracováním fondů bez výpůjčního protokolu, jejich on-line katalogy jsou přístupné prostřednictvím webových stránek MěK v Třebíči

Granty a dotace

VISK3, Ministerstvo kultury ČR

Profesionální knihovny podaly celkem 4 žádosti v celkové výši 272 000,- Kč, z toho 2 žádosti MěK v Třebíči. Finanční prostředky byly přiděleny 3 projektům v celkové výši 195 000,- Kč (2x Třebíč, 1x Okříšky), z toho 80 000,- na investice (Třebíč).

Grantové žádosti za svoje obecní neprofesionální knihovny podalo 8 obecních úřadů v celkové výši 219 000,- Kč, z toho 4 žádosti byly úspěšné (Březník, Číchov, Lipník, Opatov) s celkovou částkou 65 000,- Kč.

Knihovna 21. století, Ministerstvo kultury ČR

Profesionální knihovny podaly celkem 5 žádosti v celkové výši 85 000,- Kč, z toho 3 žádosti MěK v Třebíči. Finanční prostředky byly přiděleny 3 projektům v celkové výši 34 000,- Kč (2x Třebíč, 1x Jaroměřice n. Rok.).

2 grantové žádosti za svoji obecní neprofesionální knihovnu podal 1 obecní úřad v celkové výši 15 000,- Kč, z toho žádný projekt nebyl podpořen.

Nové prostory pro knihovny

V roce 2012 se podařilo získat nové prostory v 11 knihovnách: Bransouze, Čáslavice, Čechtín, Dešov, Dukovany, Chlum, Kamenná, Lesůňky, Oponešice, Popůvky, Šebkovice. V dalších 5 byly prostory rekonstruovány nebo proběhly jiné úpravy pro zlepšení podmínek provozu a komfortu pro čtenáře.

ŠKOLENÍ, SEMINÁŘE, ODBORNÉ AKCE

Akce v městské knihovně v Třebíči

Kancelářské programy Office, nové verze

Nástroje Knihovna

Prezentace webového portálu studentů Kabinetu informačních studií a knihovnictví MU Brno.

Portál cílí na online i offline nástroje využitelné v knihovnách a při studiu.

Angličtina

Božena Němcová aneb Co ve škole neučili

MARC21. Mezinárodní pro zápis automatizovaných dat.

Pavel Šidák, Literární akademie Soukromé školy Josefa Škvoreckého: Současná česká literatura. Přednáška o tendencích vývoje české literatury po roce 1989 a jejich hlavních rysech, autorech a dílech.

Richard Olehla, Literární akademie Soukromé školy Josefa Škvoreckého: Současná americká literatura v českých překladech 2002 – 2012,

E-knihy v knihovnách. Přednáška o novém fenoménu elektronických knih (e-kniha), jejich úloze, co je a co není e-kniha, hlavní nabídky a portály, problematika autorského práva.

Zvukové knihy v roce 2012. Pravidelný jednodenní seminář pro pracovníky zvukových knihoven z ČR.

Akce knihoven v ČR s účastí pracovníků Městské knihovny v Třebíči

Martina Bittnerová: Spisovatelky a Erós

Hynek Bouchal: Francouzská kurtoasní poezie a příběh Tristana a Izoldy

Clavius, pravidla katalogizace ve formátu UNIMARC a MARC21

Komunikační dovednosti v kultuře

Koncentrace není legrace

Úloha paměti a dalších kognitivních funkcí v procesu čtení

Soubory národních autorit

Co nepřehlédnout aneb Zajímavé knihy pro děti a mládež v roce 2011

Tvůrčí dílny pro děti

Tučková, Soukupová, Jirousová – trojice nejmladších českých prozaiček

Google, Google Dokumenty

Informační vzdělávání ve veřejných knihovnách

Vítězslav Nezval

Bezplatné zdroje odborných informací

Viewegh, Rudiš, Šabach aneb Co je a co není komerční literatura

Ivan Blatný: Nebe je prázdné, prázdné, prázdné, prázdné!

Informační zdroje a tvorba řešerší

Žurnalistický text a jeho tvorba

Tvůrce zpráv – osobnost novináře

Workshop Nástroje – Knihovna

Konference Společně s dětmi a seniory v knihovně

Malá knihovnická slavnost. Ocenění obecních knihoven Kraje Vysočina

Vladimír Holan: To jenom vrahům je lehké žít

Příprava propagačních materiálů prostřednictvím grafických programů

Jan Skácel: A kdosi zabil moudrý vládce, a kdosi strašně ublížil

Zošenko, Babel, Mandelštam – tři milníky moderní ruské literatury

BENCHMARKING KNIHOVEN 2013

Benchmarking - měření výkonů v knihovnách

Knihovna spolupracovala v celorepublikovém projektu Benchmarking knihoven, tj. měření výkonu a poskytování služeb v souvislosti s velikostí sídel, finančním, personálním i prostorovým zajištěním. Díky projektu je knihovna schopna srovnat činnost s veřejnými knihovnami své kategorie. Dlouhodobě je činnost Městské knihovny v Třebíči ve většině indikátorů nadprůměrná.

Meziroční srovnání indikátorů Třebíč

Benchmarking knihoven (NIPOS) - Trendy

Page 1 of 1

Meziroční srovnání indikátorů knihovny Třebíč (Městská knihovna v Třebíči) exportovat toto porovnání do XLS									
Indikátor / hodnoty indikátoru v jednotlivých letech	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Podmínky pro činnost knihovny									
1. Objem knihovního fondu na 1000 obyvatel	4 900,64	4 885,14	4 701,34	4 636,42	4 531,65	4 366,11	4 230,77	4 303,33	4 170,49
2. % obnovy knižního fondu	4,50	3,71	3,14	3,76	3,52	4,42	3,57	5,04	5,28
3. Objem přírůstků na 1000 obyvatel	220,68	181,20	147,43	174,15	159,61	192,82	150,96	216,87	220,38
4. Počet exemplářů docházejících periodik na 1000 obyvatel	8,05	7,39	7,32	6,69	7,15	8,37	8,27	9,21	7,27
5. Počet internetových stanic na 1000 obyvatel	0,88	0,90	0,82	0,82	0,84	0,83	0,80	0,69	0,64
6. Plocha knihovny pro uživatele v m2 na 1000 obyvatel	54,70	53,01	51,40	51,46	50,92	50,24	49,09	53,51	53,79
7. Počet studijních míst na 1000 obyvatel	2,25	2,24	2,14	2,12	2,23	2,20	2,14	2,33	2,37
8. Počet zaměstnanců (úvazků) na 1000 obyvatel	0,79	0,67	0,68	0,68	0,65	0,67	0,67	0,67	0,67
9. Počet zaměstnanců (úvazků) na 1000 registrovaných čtenářů	3,40	2,83	2,98	2,93	2,85	3,00	2,96	3,12	3,08
10. Počet zaměstnanců (úvazků) na 1000 návštěvníků	0,17	0,14	0,13	0,14	0,12	0,12	0,16	0,15	0,18
11. Roční provozní doba na 1000 obyvatel	154,58	149,25	144,71	nedodala data	nedodala data	nedodala data	nedodala data	nedodala data	nedodala data
12. % roční provozní doby z celkového pracovního fondu zaměstnanců knihovny	9,69	11,09	10,54	nedodala data	nedodala data	nedodala data	nedodala data	nedodala data	nedodala data
13. Počet hodin pro veřejnost týdně	48,00	48,00	48,00	48,00	48,00	51,00	51,00	48,00	48,00
14. % výdajů na knihovnu z celkových výdajů zřizovatele	1,54	1,76	1,92	1,18	1,11	1,37	1,38	1,43	1,56
Uživatelé, služby									
15. Registrovaní čtenáři - % z obsluhované populace	23,27	23,60	22,84	23,26	22,97	22,36	22,67	21,40	21,78
16. Registrovaní čtenáři do 15 let - % z obsluhované populace mládeže do 15 let	71,27	70,33	68,85	67,28	61,36	61,95	56,97	54,03	51,89
17. Počet návštěv na jednoho obyvatele	4,76	4,92	5,07	4,77	5,67	5,45	4,30	4,30	3,76
18. Počet virtuálních návštěv na obyvatele	1,24	1,20	1,65	1,24	0,96	0,86	0,00	0,00	nedodala data
19. % návštěvníků internetu z celkového počtu návštěvníků	6,55	6,31	6,57	7,90	7,15	6,95	8,09	7,54	9,02
20. Počet výpůjček na registrovaného čtenáře	41,48	42,62	43,61	30,80	31,83	43,14	44,57	53,94	55,19
21. Obrat knihovního fondu	1,97	2,06	2,12	1,55	1,61	2,21	2,39	2,68	2,88
22. Kulturní a vzdělávací akce na 1000 obyvatel	25,83	26,96	31,18	27,01	26,68	25,57	26,90	24,00	23,68
23. Internetové služby: webová stránka, OPAC, interaktivní funkce, soubor odkazů, virtuální informační služba, elektronické informační zdroje, pro-aktivní informační služby (email, SMS, newsletter)	19,00	16,00	16,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Financování, výdaje, efektivita									
24. Celkové provozní náklady v přepočtu na jednoho obyvatele	Kč 316,32	Kč 311,92	Kč 306,18	Kč 304,90	Kč 296,32	Kč 374,17	Kč 299,65	Kč 301,78	Kč 293,21
25. Náklady na pořízení knihovního fondu (tradiční dokumenty) v přepočtu na jednoho obyvatele	Kč 35,96	Kč 37,16	Kč 33,04	Kč 33,17	Kč 28,49	Kč 37,34	Kč 33,24	Kč 35,99	Kč 38,52
26. Náklady na nákup licencí na el. inf. zdroje v přepočtu na jednoho obyvatele	Kč 0,45	Kč 0,45	Kč 0,41	Kč 0,03	Kč 0,79	Kč 1,80	Kč 0,95	Kč 2,14	Kč 1,83
27. Náklady na pořízení knihovního fondu (tradiční dokumenty) na výpůjčku	Kč 3,73	Kč 3,70	Kč 3,32	Kč 4,63	Kč 3,90	Kč 3,87	Kč 3,29	Kč 3,12	Kč 3,21
28. % čistých provozních nákladů (bez osobních nákladů a nákladů na knihovní fond) z celkových provozních nákladů	20,29	20,24	22,09	22,56	23,06	35,38	21,90	22,28	22,38
29. % nákladů na pořízení knihovního fondu z celkových provozních nákladů	11,37	11,91	10,79	10,88	9,61	9,98	11,09	11,93	13,14
30. % osobních nákladů z celkových provozních nákladů	68,34	67,84	67,12	66,56	67,33	54,64	67,01	65,79	64,49
31. % získaných dotací a grantů na celkovém rozpočtu knihovny z celkových příjmů na provoz	2,25	2,78	3,29	3,02	2,49	0,90	1,97	0,25	0,34
32. % vlastních příjmů na celkovém rozpočtu knihovny z celkových příjmů na provoz	8,49	8,74	8,80	8,70	9,82	8,90	9,07	8,24	8,63
Doplňující informace k činnosti knihovny v jednotlivých letech	-	-							

Souhrn a průměr indikátorů knihoven ČR v kategorii 20 000 – 40 000 obyvatel

Benchmarking knihoven (NIPOS) - Přehled

Page 1 of 1

Souhrn za městské a obecní knihovny | rok 2012 | obsluhovaná populace 20 001 - 40 000 obyvatel
(počet knihoven ve výběru: 32)

Indikátor	hodnoty pro vybranou skupinu				celostátní průměry CZ	
	minimum	průměr	medián	maximum	průměr	počet knihoven
Podmínky pro činnost knihovny						
1. Objem knihovního fondu na 1000 obyvatel	430,18	4 198,28	4 011,34	7 977,21	4 736,00	37
2. % obnovy knižního fondu	1,94	4,59	4,16	11,37	4,60	37
3. Objem přírůstků na 1000 obyvatel	16,42	186,07	175,83	404,02	209,00	37
4. Počet exemplářů docházejících periodik na 1000 obyvatel	0,20	5,82	5,67	9,63	5,70	37
5. Počet internetových stanic na 1000 obyvatel	0,08	0,74	0,62	1,99	0,80	37
6. Plocha knihovny pro uživatele v m2 na 1000 obyvatel	7,73	37,60	32,52	98,93	37,00	37
7. Počet studijních míst na 1000 obyvatel	0,00	3,17	2,64	6,95	3,10	37
8. Počet zaměstnanců (úvazků) na 1000 obyvatel	0,08	0,66	0,67	1,17	0,70	37
9. Počet zaměstnanců (úvazků) na 1000 registrovaných čtenářů	1,90	4,11	3,98	6,67	4,20	37
10. Počet zaměstnanců (úvazků) na 1000 návštěvníků	0,08	0,20	0,18	0,36	0,20	37
11. Roční provozní doba na 1000 obyvatel	57,18	125,99	117,13	249,32	(?)	(?)
12. % roční provozní doby z celkového pracovního fondu zaměstnanců knihovny	3,53	10,83	8,81	35,42	(?)	(?)
13. Počet hodin pro veřejnost týdně	28,00	43,50	45,00	53,00	44,00	37
14. % výdajů na knihovnu z celkových výdajů zřizovatele	0,39	1,48	1,35	2,67	(?)	(?)
Uživatelé, služby						
15. Registrovaní čtenáři - % z obsluhované populace	1,85	16,62	16,40	32,21	16,50	37
16. Registrovaní čtenáři do 15 let - % z obsluhované populace mládeže do 15 let	4,30	31,80	30,41	68,85	(?)	(?)
17. Počet návštěv na jednoho obyvatele	0,22	3,66	3,72	7,82	3,60	37
18. Počet virtuálních návštěv na obyvatele	0,00	2,09	1,57	7,27	2,00	36
19. % návštěvníků internetu z celkového počtu návštěvníků	1,19	9,98	8,98	20,26	10,20	37
20. Počet výpůjček na registrovaného čtenáře	38,71	59,88	57,52	96,99	36,00	37
21. Obrát knihovního fondu	1,13	2,43	2,36	4,67	2,20	37
22. Kulturní a vzdělávací akce na 1000 obyvatel	0,00	15,67	13,57	35,69	15,10	37
23. Internetové služby: webová stránka, OPAC, interaktivní funkce, soubor odkazů, virtuální informační služba, elektronické informační zdroje, pro-aktivní informační služby (email, SMS, newsletter)	0,00	15,00	15,00	23,00	(?)	(?)
Financování, výdaje, efektivita						
24. Celkové provozní náklady v přepočtu na jednoho obyvatele	Kč 33,32	Kč 325,15	Kč 325,03	Kč 694,70	Kč 335,00	35
25. Náklady na pořízení knihovního fondu (tradiční dokumenty) v přepočtu na jednoho obyvatele	Kč 3,62	Kč 33,57	Kč 32,44	Kč 77,35	Kč 39,80	37
26. Náklady na nákup licencí na el. inf. zdroje v přepočtu na jednoho obyvatele	Kč 0,00	Kč 0,67	Kč 0,32	Kč 3,87	Kč (?)	(?)
27. Náklady na pořízení knihovního fondu (tradiční dokumenty) na výpůjčku	Kč 1,40	Kč 3,63	Kč 3,33	Kč 8,20	Kč 7,00	37
28. % čistých provozních nákladů (bez osobních nákladů a nákladů na knihovní fond) z celkových provozních nákladů	0,32	22,64	22,73	36,04	21,00	34
29. % nákladů na pořízení knihovního fondu z celkových provozních nákladů	5,05	10,50	10,18	20,50	12,00	34
30. % osobních nákladů z celkových provozních nákladů	56,31	66,85	67,03	88,81	67,30	34
31. % získaných dotací a grantů na celkovém rozpočtu knihovny z celkových příjmů na provoz	0,00	3,37	2,02	23,73	(?)	(?)
32. % vlastních příjmů na celkovém rozpočtu knihovny z celkových příjmů na provoz	3,24	7,56	6,68	22,49	6,90	36